

РАХУНКОВА ПАЛАТА

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Рахункової палати
від 25 вересня 2018 року № 24-4

ЗВІТ

**про результати аудиту ефективності використання Державною
судовою адміністрацією України бюджетних коштів на заходи,
спрямовані на забезпечення належних умов для здійснення
правосуддя**

Київ 2018

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА	3
ВСТУП	5
I. ОЦІНКА СТАНУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО, ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНИХ УМОВ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ	6
<i>1.1. Стан нормативно-правового забезпечення</i>	6
<i>1.2. Оцінка стану виконання рекомендацій Рахункової палати</i>	10
<i>1.3. Оцінка стану внутрішнього контролю організаційного забезпечення діяльності</i>	13
II. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ НА ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНИХ УМОВ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ	18
<i>2.1. Оцінка стану планування видатків та напрямів використання бюджетних коштів</i>	18
<i>2.2. Результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів за КПКВК 0501020 «Забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними та вищими спеціалізованими судами»</i>	25
<i>2.3. Оцінка стану забезпечення належних умов для здійснення правосуддя</i>	32
ВИСНОВКИ	43
ПРОПОЗИЦІЇ	46
Додаток.....	48

ПРЕАМБУЛА

Аудит ефективності використання Державною судовою адміністрацією України бюджетних коштів на заходи, спрямовані на забезпечення належних умов для здійснення правосуддя, проведено відділом з питань судової влади департаменту з питань оборони та правоохоронної діяльності відповідно до Плану роботи Рахункової палати на 2018 рік.

Мета аудиту:

Оцінка фактичного стану справ та надання оцінки законності, своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень, продуктивності, результативності, економності використання бюджетних коштів Державною судовою адміністрацією України на заходи, спрямовані на забезпечення належних умов для здійснення правосуддя, а також стану внутрішнього контролю розпорядників бюджетних коштів.

Предмет аудиту:

– кошти загального та спеціального фонду Державного бюджету України, отримані та використані протягом 2017 року – I півріччя 2018 року за КПКВК 0501020 «Забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними та вищими спеціалізованими судами» (далі – КПКВК 0501020) для забезпечення належних умов здійснення правосуддя місцевими загальними судами (далі – суди);

– нормативно-правові, адміністративні, розпорядчі, інші відомчі акти та документи, які регламентують діяльність Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь, у тому числі з питань забезпечення належних умов для здійснення правосуддя місцевими загальними судами;

– планові, бухгалтерські, фінансові документи, фінансова, бюджетна та статистична звітність, а також інша довідкова інформація, що прямо чи опосередковано характеризує стан досягнення результативних показників, визначених паспортом бюджетної програми за КПКВК 0501020.

Об'єкт аудиту:

- Державна судова адміністрація України (далі – ДСАУ);
- Територіальні управління Державної судової адміністрації України (далі – ТУ ДСАУ) в Дніпропетровській, Вінницькій, Волинській, Київській, Львівській, Одеській, Харківській, Житомирській, Миколаївській, Закарпатській, Запорізькій, Черкаській областях та в місті Києві.

Початкові обмеження щодо проведення аудиту:

часові: 2017 рік та I півріччя 2018 року;

кількісні: ДСА України, ТУ ДСА України в Дніпропетровській, Вінницькій, Волинській, Київській, Львівській, Одеській, Харківській, Житомирській, Миколаївській, Закарпатській, Запорізькій, Черкаській областях та в місті Києві.

Критерії оцінки:

Оцінка законності та ефективності використання коштів держбюджету, зокрема на забезпечення приміщеннями судів (капітальне будівництво, капітальний ремонт, реставрація та реконструкція приміщень), на їх експлуатацію, оплату послуг (крім комунальних), забезпечення обладнанням, оргтехнікою, видатки на охорону приміщень, а також оцінка стану внутрішнього контролю в цій сфері, здійснюється на підставі аналізу прийнятих органами державної влади нормативно-правових актів та управлінських рішень з цих питань, а також даних, які характеризують:

- рівень забезпеченості судів приміщеннями згідно з нормативами площі на одного суддю, що визначені державними будівельними нормами, зокрема ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затвердженими наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН В.2.2-26:2010), визначення загальної площі приміщень та приміщень, які відповідають вимогам щодо здійснення правосуддя;

- обґрунтованість формування ДСАУ потреби в бюджетних коштах на матеріально-технічне забезпечення умов здійснення правосуддя місцевими загальними судами за КПКВК 0501020 та рівень забезпеченості судів фінансовими ресурсами на зазначені цілі;

- наявність приміщень, у тому числі переданих в оренду стороннім організаціям, їх співвідношення із орендованими приміщеннями у сторонніх організацій для розташування місцевих загальних судів, ефективність використання вказаних приміщень з точки зору витрат на їх утримання та отриманої/сплаченої орендної плати;

- стан експлуатації будівель судів, відповідність їх стану вимогам щодо здійснення правосуддя (придатний/непридатний до експлуатації, аварійний, обладнаний/необладнаний охороною та протипожежною сигналізацією), а також кількість та якість проведених поточних та капітальних ремонтів, реконструкції приміщень судів, у тому числі орендованих, та реальний вплив зазначених робіт на поліпшення умов експлуатації;

- ***щодо оцінки законності:***

- відповідність чинному законодавству розпорядчих документів та прийнятих управлінських рішень об'єктами аудиту щодо планування, затвердження та цільового використання бюджетних коштів на забезпечення діяльності місцевих загальних судів;

- стан правового та організаційного забезпечення діяльності та вплив прийнятих управлінських рішень на реалізацію повноважень, встановлених Законом України від 02.06.2016 № 1402 «Про судоустрій і статус суддів»;

- дотримання вимог чинного законодавства під час управління наявними фінансовими та матеріально-технічними ресурсами, спрямованими на досягнення результативних показників у ході виконання бюджетної програми;

- ***щодо оцінки результативності*** – встановлення ступеня відповідності запланованим результатам, фактичних результатів діяльності

об'єктів аудиту, спрямованих на забезпечення належних умов для здійснення правосуддя місцевими загальними судами;

- **щодо оцінки продуктивності:**

- встановлення співвідношення між результатами діяльності об'єктів аудиту і використаними для досягнення таких результатів коштами державного бюджету;

- визначення рівня виконання показників продукту, затверджених паспортом бюджетної програми за КПКВК 0501020, які відображають здійснення заходів правового, організаційного та економічного характеру, необхідних для забезпечення умов здійснення правосуддя місцевими загальними судами;

- **щодо оцінки економності:**

- стан досягнення об'єктами аудиту запланованих результатів за рахунок використання мінімального обсягу бюджетних коштів або досягнення максимального результату при використанні визначеного бюджетом обсягу коштів;

- рівень забезпеченості фінансовими ресурсами напрямів використання бюджетних коштів, які забезпечують виконання результативних показників;

- **щодо оцінки своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень:**

- стан своєчасності і повноти прийняття управлінських рішень об'єктами аудиту під час виконання завдань та функцій, передбачених чинними нормативно-правовими актами;

- стан взаємодії об'єктів аудиту з державними органами з питань виконання заходів, спрямованих на зменшення збитків державного бюджету;

- стан внутрішнього контролю.

Методика проведення аудиту:

Об'єкти аудиту перевірялися відповідно до Загальних рекомендацій з проведення аудиту ефективності використання державних коштів, затверджених постановою Колегії Рахункової палати від 12.07.2006 № 18-4, в частині, що не суперечить Закону України від 02.07.2015 № 576 «Про Рахункову палату», шляхом вивчення та аналізу законодавчих, нормативних і розпорядчих документів, управлінських рішень, бюджетної, фінансової та статистичної звітності, а також даних, отриманих на відповідні запити Рахункової палати.

ВСТУП

Суд є однією з найважливіших складових державної влади, тому створення дієвої системи правосуддя, яка гарантуватиме захист прав та свобод людини, утвердження принципів верховенства права, підвищення рівня правосвідомості в українському суспільстві є одним із пріоритетів держави. Саме на досягнення цієї мети спрямовано проведення судово-правової реформи.

Забезпечення судів загальної юрисдикції приміщеннями, що відповідають вимогам щодо здійснення судочинства, та необхідними умовами для маломобільних груп населення та осіб з інвалідністю, зокрема, в частині забезпечення безбар'єрного доступу таким особам до приміщень, в яких розміщуються суди, створить необхідні умови для ефективної діяльності судів, спрямованої на забезпечення справедливого, неупередженого і своєчасного захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод та інтересів громадян, юридичних осіб чи інтересів держави.

Одним із кроків забезпечення судів належними умовами є оновлення матеріально-технічної бази обладнанням та засобами інформатизації, що дозволить створити дієву сучасну систему правосуддя.

Проведений аудит засвідчив, що здебільшого суди розміщуються у будівлях та приміщеннях, які не пристосовані для здійснення у них правосуддя, значна частина матеріально-технічного обладнання та засобів інформатизації є морально застарілими та фізично зношеними, що потребує оновлення.

Заходи, спрямовані ДСА України та її територіальними управліннями протягом 2017 року та I півріччя 2018 року на забезпечення місцевих загальних судів належними умовами для здійснення правосуддя, були дієвими та дозволили їх суттєво покращити, зокрема в частині заміни засобів інформатизації, проведення поточних, капітальних ремонтів та реконструкції. Водночас недостатній внутрішній контроль спричинив окремі випадки неефективного та незаконного використання бюджетних коштів за вказаними напрямками, що вимагає привернення уваги держави до цієї проблематики, та оскільки питання забезпечення судів приміщеннями, що повністю відповідають вимогам для здійснення правосуддя, залишається актуальним, ситуація потребує вжиття конкретних і послідовних кроків для її покращення.

Під час аудиту проведено аналіз причин ситуації, що склалася, ідентифікацію та оцінку ризиків управління бюджетними коштами, з метою врахування їх можливих наслідків для суспільства (Додаток до Звіту).

I. ОЦІНКА СТАНУ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО, ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНИХ УМОВ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ

1.1. Стан нормативно-правового забезпечення

Організацію судової влади та здійснення правосуддя в Україні, що функціонує на засадах верховенства права відповідно до європейських стандартів і забезпечує право кожного на справедливий суд, визначає Закон України від 02.06.2016 № 1402 «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон № 1402).

Положення статті 146 Закону № 1402 містить особливості забезпечення функціонування судової влади, зокрема, передбачено окреме визначення у

Державному бюджеті України видатків на утримання судів не нижче рівня, що дає можливість повного і незалежного здійснення правосуддя відповідно до закону, а також законодавче гарантування повного і своєчасного фінансування судів.

Система функціонування судової влади регулюється статтею 147 зазначеного Закону, відповідно до якої в Україні діє єдина система забезпечення функціонування судової влади – судів, органів суддівського врядування, інших державних органів та установ системи правосуддя.

Відповідно до положень статті 151 Закону № 1402, ДСА України є державним органом у системі правосуддя, який здійснює організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади у межах повноважень, установлених законом.

ДСА України підзвітна Вищій раді правосуддя у межах, визначених законом, має територіальні управління. Рішення про утворення територіальних управлінь та визначення їх кількості приймається ДСА України за погодженням з Вищою радою правосуддя.

На час проведення аудиту чинними є Положення про державну судову адміністрацію України, затверджене рішенням Ради суддів України від 22.10.2010 № 12 (у редакції рішення Ради суддів України від 04.06.2015 № 50) (із змінами від 02.10.2015 № 102) (далі – Положення № 12) та Типове положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі, затверджене наказом ДСАУ від 15.07.2015 № 104 (із змінами від 19.08.2015 № 137 (далі – Положення № 104), на підставі якого затверджені положення для всіх ТУ ДСА України, які ґрунтуються на нормах попереднього Закону України від 07.07.2010 № 2453 «Про судоустрій і статус суддів».

ДСА України розроблено та надіслано до Вищої ради правосуддя для затвердження проект Положення про Державну судову адміністрацію України (лист від 22.02.2017 № 10-1433/17) та проект Типового положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України (лист від 07.08.2017 № 10-9108/17).

Листом від 30.07.2018 № 26002/0/9-18 Вища рада правосуддя повідомила, що з урахуванням прийнятого Закону України від 12.07.2018 № 2509 «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» пропонує доопрацювати проект Положення про Державну судову адміністрацію України та проект Типового положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України.

Відповідно до змісту чинного на час проведення аудиту Положення № 104, основним завданням територіальних управлінь ДСА України є організаційне забезпечення діяльності місцевих судів та фінансове забезпечення місцевих загальних судів з метою створення належних умов для діяльності судів, суддів цих судів та забезпечення роботи органів суддівського самоврядування. Організація діяльності забезпечується заходами

матеріально-технічного, кадрового, інформаційного, організаційно-технічного характеру, ведення судової статистики, діловодства та архіву суду.

Повноваження місцевого суду визначені статтею 22 Закону № 1402, згідно із якою місцевий суд є судом першої інстанції і здійснює правосуддя у порядку, встановленому процесуальним законом. Місцеві загальні суди розглядають цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, визначених процесуальним законом.

Слід зазначити, що з **30.09.2016**, у зв'язку із набранням чинності Законом України від 02.06.2016 № 1401 «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» (далі – Закон № 1401), розділ XV «Перехідні положення» Конституції України доповнено новим пунктом 16¹, яким **передбачено, що з дня набрання чинності цим Законом до впровадження нового адміністративно-територіального устрою України відповідно до змін до Конституції України щодо децентралізації влади, але не довше ніж до 31.12.2017, утворення, реорганізацію та ліквідацію судів здійснює Президент України на підставі та у порядку, що визначені Законом № 1401.**

До 29.12.2017 мережа місцевих загальних судів визначалась відповідно до Указу Президента України від 20.05.2011 № 591 «Питання мережі місцевих загальних та апеляційних судів»¹.

Указами Президента України від 12.12.2017 №№ 412, 413 та від 29.12.2017 №№ 449, 450, 451 передбачено ліквідацію (в окремих випадках реорганізацію) місцевих загальних судів і утворення замість них 282 окружних судів.

Слід зазначити, що розміщення окружних судів планується в приміщеннях, у яких розташовані місцеві загальні суди.

Встановлено, що станом на липень 2018 року зареєстровано лише 97 окружних судів². Кількість суддів окружних судів, які утворюються в порядку згідно зі статтею 19 Закону № 1402, не визначено.

На момент проведення аудиту (серпень 2018 року) продовжують діяти 663 місцевих загальних суди, з яких 78 – непрацюючі суди зони Операції об'єднаних сил Донецької, Луганської областей, Автономної Республіки Крим і м. Севастополя.

Слід зазначити, що статтею 160 Закону № 1402 визначено, що підтримання громадського порядку в суді, припинення проявів неповаги до суду, а також охорону приміщень суду, органів та установ системи правосуддя, виконання функцій щодо державного забезпечення особистої безпеки суддів та членів їхніх

¹ Втратив чинність 29.12.2017 у зв'язку із набранням чинності Указу Президента України від 29.12.2017 № 452 «Про ліквідацію апеляційних судів та утворення апеляційних судів в апеляційних округах».

² Довідка начальника управління з питань персоналу ДСАУ від 02.08.2018 № 08/02-250/18.

сімей, працівників суду, забезпечення безпеки учасників судового процесу здійснює **Служба судової охорони**.

Підпунктом 2 пункту 46 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1402 ДСАУ доручалось **забезпечити виконання в повному обсязі Службою судової охорони повноважень**, передбачених цим Законом, **не пізніше 1 січня 2018 року**.

На виконання підпункту 1 пункту 44 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1402 ДСАУ розроблено проект Тимчасового порядку забезпечення охорони судів, органів та установ системи правосуддя, а також підтримання громадського порядку в них (далі – Тимчасовий порядок) та внесено Вищій раді юстиції³.

Вказаний Тимчасовий порядок затверджено рішенням Вищої ради юстиції від 26.12.2016 № 3470/0/15–16 та наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26.12.2016 № 1352 «Про затвердження Тимчасового порядку забезпечення охорони судів, органів та установ правосуддя, а також підтримання громадського порядку в них».

Тимчасовий порядок визначає механізм забезпечення охорони приміщень суду, органів та установ системи правосуддя, підтримання громадського порядку в них, **який здійснюється підрозділами Національної поліції України та Національної гвардії України тимчасово на період до початку виконання в повному обсязі повноважень Служби судової охорони**.

Переліки судів, органів та установ системи правосуддя, охорона яких здійснюється підрозділами Національної поліції та Національної гвардії, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 01.12.2017 № 902 «Про затвердження переліків судів, органів та установ системи правосуддя, охорона яких здійснюється підрозділами Національної поліції та Національної гвардії» (далі – Постанова № 902).

Результати проведеного аудиту засвідчили, що виконання Тимчасового порядку було неналежним. Водночас не всі місцеві загальні суди забезпечені охороною підрозділами Національної поліції та Національної гвардії, як це передбачено Постановою № 902.

Окремо слід зазначити, що Верховною Радою України прийнято Закон України від 12.07.2018 № 2509 «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у зв'язку з прийняттям Закону України «Про Вищий антикорупційний суд» (далі – Закон № 2509). Цими змінами унормовується діяльність Служби судової охорони, її статус, повноваження, порядок проходження служби, питання соціального захисту співробітників.

Зокрема, із положень статті 161 Закону № 1402 вбачається, що Служба судової охорони є державним органом у системі правосуддя для забезпечення

³ Відповідно до підпункту 1 пункту 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України до утворення Вищої ради правосуддя її повноваження здійснювала Вища рада юстиції.

охорони та підтримання громадського порядку в судах, вона є підзвітна Вищій раді правосуддя та підконтрольна Державній судовій адміністрації України.

Водночас відповідно до пункту 27 розділу I Закону № 2509 підпункт 2 пункту 46 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 1402 змінено, та, як наслідок, обов'язок забезпечити виконання в повному обсязі Службою судової охорони повноважень, який покладено на ДСАУ, продовжено до 1 січня 2019 року.

Відтермінування початку виконання Службою судової охорони – державним органом у системі правосуддя – покладених Законом № 1402 повноважень створює суттєві ризики в процесі забезпечення охорони та підтримання громадського порядку в судах.

Таким чином, чинна нормативно-правова база в цілому визначає функції ДСА України та її територіальних управлінь щодо організаційного та матеріального забезпечення належних умов для здійснення правосуддя. Водночас потребує приведення у відповідність із нормами чинного законодавства проект Положення про Державну судову адміністрацію України та Типове положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України з метою затвердження їх Вищою радою правосуддя, а також вжиття заходів ДСАУ щодо створення умов для виконання Службою судової охорони визначених законодавством повноважень.

1.2. Оцінка стану виконання рекомендацій Рахункової палати

Протягом березня – червня 2017 року Рахунковою палатою проведено аудит ефективності здійснення державних закупівель Державною судовою адміністрацією України та її територіальними органами, об'єктом якого була, зокрема, ДСАУ.

За результатами аудиту листом від 14.07.2017 № 02-1296 Рахункова палата надіслала ДСАУ Звіт про результати аудиту ефективності здійснення державних закупівель Державною судовою адміністрацією України та її територіальними органами, а також рішення Рахункової палати із пропозиціями щодо усунення виявлених аудитом недоліків.

З метою недопущення виявлених Рахунковою палатою порушень у подальшому, мінімізації ризиків неефективного використання бюджетних коштів, ДСА України розроблено та затверджено наказом від 25.09.2017 № 914 План заходів щодо усунення недоліків і порушень, виявлених за результатами проведення Рахунковою палатою аудиту ефективності здійснення державних закупівель Державною судовою адміністрацією України та її територіальними органами (далі – План заходів). Виконання рекомендацій, запропонованих у рішенні Рахункової палати, в повному обсязі передбачено Планом заходів.

Перевіркою стану реагування на рекомендації Рахункової палати встановлено, що:

1) для визначення єдиної політики в частині здійснення заходів з інформатизації судів та інших органів і установ системи правосуддя України, ДСА України затверджено наказом від 12.06.2018 № 298 Нормативи забезпечення засобами інформатизації;

2) щодо запобігання включенню до бюджетних запитів необґрунтованих обсягів потреби бюджетних видатків, планово-фінансовим управлінням ДСАУ розроблено Порядок взаємодії між ДСАУ та розпорядниками бюджетних коштів нижнього рівня на всіх стадіях бюджетного процесу, затверджений наказом ДСА України від 02.02.2018 № 38. Наказами ДСАУ внесено зміни до положень про структурні підрозділи в частині встановлення повноважень і відповідальності з питань, пов'язаних із прогнозуванням і плануванням видатків кошторису, в межах компетенції структурних підрозділів;

3) щодо повернення до державного бюджету зайво перерахованих контрагентам коштів, управлінням бухгалтерського обліку та звітності ДСАУ в межах компетенції опрацьовано та вжито заходів, у результаті яких до бюджету повернено 120,3 тис. грн платіжним дорученням від 06.07.2017 № 463. 24 квітня 2017 року завищену вартість виконаних робіт, пов'язаних зі встановленням систем відеоспостереження, на суму 17,9 тис. грн, повернено ТУ ДСАУ в Львівській області та перераховано в дохід держави згідно з платіжним дорученням від 27.04.2017 № 558 як кошти попереднього періоду. За інформацією ТУ ДСАУ в Харківській області, підрядником для відшкодування завищених обсягів фактично виконаних робіт та неякісних робіт з утеплення фасаду на зазначену суму виконано інші будівельні роботи;

4) з питань вчасного списання непрацездатних засобів інформатизації та належного проведення інвентаризацій наказами ДСАУ та територіальних управлінь затверджено перелік відповідальних осіб за здійснення господарських операцій із закріпленням повноважень і відповідальності у положеннях про структурні підрозділи, посадових інструкціях;

5) з метою запобігання відображенню неповної інформації про виконані роботи, надані послуги та їх вартість у актах здавання-прийняття робіт, наказом ДСАУ від 23.04.2018 № 177 визначено посади осіб, відповідальних за здійснення господарських операцій, їх оформлення та підписання відповідних первинних документів за напрямами діяльності. Наказами ТУ ДСАУ визначені відповідальні особи за здійснення господарських операцій. Відповідальність за здійснення господарських операцій також закріплена у посадових інструкціях визначених працівників;

6) з питання вдосконалення механізму внутрішнього контролю за підготовкою, укладанням договорів та їх виконанням, наказом ДСАУ від 01.02.2018 № 35 затверджено Положення про порядок ведення договірної роботи в Державній судовій адміністрації України та її територіальних управліннях. Пунктом 3 зазначеного наказу керівників підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління ДСАУ, зобов'язано використовувати зазначене Положення в ході організації договірної роботи;

7) щодо забезпечення регулярної переоцінки і безперервного моніторингу ризиків у системі публічних закупівель, для здійснення управління ризиками в ДСАУ наказом від 21.03.2018 № 126 затверджено Порядок управління ризиками в Державній судовій адміністрації України, у якому, зокрема, передбачено складання учасниками внутрішнього контролю у визначені терміни за встановленою формою і подання до відділу аудиту Інформації з ідентифікації та оцінки ризиків і Пропозиції до Плану контролю за реагуванням та управлінням ризиками. Учасники внутрішнього контролю несуть персональну відповідальність за реалізацію заходів контролю та впровадження їх результатів;

8) з метою забезпечення дотримання Плану дій щодо реалізації положень Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів, схваленого Радою з питань судової реформи (протокол № 4 від 17.03.2015), наказом ДСАУ від 02.03.2018 № 99 визначено перелік основних процесів, які підлягають реалізації в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі (далі – ЄСІТС), з визначенням етапів її створення та організаційних заходів;

9) з питання визначення механізму закріплення за ДСАУ права власності на програмне забезпечення Єдиного державного реєстру судових рішень та його базу даних, рішенням Вищої ради правосуддя від 19.04.2018 № 1200/02/15-18 затверджено Порядок ведення Єдиного державного реєстру судових рішень;

10) наказом ДСАУ від 02.03.2018 № 99 «Про забезпечення створення і функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи» встановлено перелік основних процесів, які підлягають реалізації в ЄСІТС, з визначенням етапів її створення.

Слід зазначити, що рекомендація Рахункової палати щодо об'єднання територіальних управлінь у місті Києві та Київській області наразі перебуває у процесі виконання ДСАУ.

З питання забезпечення ДСАУ та її територіальними управліннями здійснення конкурентного відбору учасників у сфері публічних закупівель ДСАУ повідомила, що тендерним комітетом ДСАУ не допускаються випадки придбання товарів, робіт та послуг до/без проведення процедур, визначених Законом України від 25.12.2015 № 922 «Про публічні закупівлі» (далі – Закон № 922).

В ході аудиту ефективності використання ДСАУ бюджетних коштів на заходи, спрямовані на забезпечення належних умов для здійснення правосуддя, встановлено, що централізовані закупівлі ТМЦ, закупівлі послуг з експлуатації Єдиного державного реєстру судових рішень, а також послуг із супроводження систем відеоконференцзв'язку були проведені відповідно до річних планів закупівель ДСАУ. Фактів порушень чинного законодавства при проведенні тендерним комітетом зазначених процедур закупівель під час аудиту не виявлено.

Водночас за результатами аудитів, проведених в ТУ ДСАУ, встановлені окремі факти порушень Закону № 922, викладені в інших розділах звіту.

Таким чином, ДСАУ виконала усі рекомендації, надані Рахунковою палатою за результатами проведеного аудиту ефективності здійснення нею закупівель. Водночас залишається актуальним постійний внутрішній контроль за дотриманням законодавства територіальними органами ДСАУ.

1.3. Оцінка стану внутрішнього контролю організаційного забезпечення діяльності

З метою реалізації статей 22 та 26 Бюджетного кодексу України та забезпечення реалізації повноважень ДСАУ і організації внутрішнього контролю в періоді, що підлягав аудиту діяли накази ДСАУ від 04.03.2016 № 43⁴ та від 28.03.2018 № 142⁵, якими визначено функції та здійснено розподіл повноважень між заступниками Голови ДСА України, а також затверджено схему спрямування та координації діяльності самостійних структурних підрозділів ДСАУ, її територіальних управлінь та державних підприємств, що належать до сфери управління ДСАУ.

ДСАУ як головним розпорядником бюджетних коштів здійснюється внутрішній контроль за повнотою надходжень, взяттям бюджетних зобов'язань розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня та одержувачами бюджетних коштів і витрачанням ними бюджетних коштів шляхом аналізу квартальної та річної фінансової і бюджетної звітності, що надається підвідомчими установами відповідно до вимог наказу Мінфіну від 24.01.2012 № 44 (зі змінами).

Наказом ДСАУ від 04.07.2016 № 131 затверджено Положення про облікову політику місцевих та апеляційних судів загальної юрисдикції, Державної судової адміністрації України та її територіальних управлінь, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Національної школи суддів України.

Для забезпечення належної організації ведення бухгалтерського обліку, складання та подання звітності, наказом ДСАУ від 04.07.2016 № 132 затверджено Типове положення про організацію бухгалтерського обліку в місцевих та апеляційних судах загальної юрисдикції, Державній судовій адміністрації України та її територіальних управліннях, Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, Національній школі суддів України (далі – Положення № 132).

Положенням № 132 визначено, що організація бухгалтерського обліку має забезпечувати: повноту, достовірність та своєчасність відображення фактів

⁴ Про визначення функцій та розподіл повноважень заступників Голови Державної судової адміністрації України.

⁵ Про визначення функцій та розподіл повноважень між заступниками Голови Державної судової адміністрації України

фінансово-господарської діяльності в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності; **дотримання вимог бюджетного законодавства, зокрема щодо економного та ефективного витрачання бюджетних коштів; контроль за наявністю та рухом майна.**

Пунктом 13 розділу I Положення № 132⁶ та Положення № 1025 передбачено, що *перелік посадових осіб, яким дозволено підписувати первинні документи на здійснення господарської операції, пов'язаної з відпуском (витрачанням) грошових коштів і документів, товарно-матеріальних цінностей, нематеріальних активів та іншого майна, які несуть повну матеріальну відповідальність за такі дії згідно з укладеними договорами, відповідно до посадових інструкцій і чинного законодавства України, визначається окремим наказом Установи або оформляється додатком до Положення.*

Разом з тим аудитами, здійсненими в ТУ ДСАУ, встановлено окремі порушення порядку організації бухгалтерського обліку необоротних активів та запасів, дотримання вимог встановленого порядку проведення інвентаризацій.

Слід зазначити, що в ТУ ДСАУ в Київській області, за наявності матеріальних цінностей та їх руху у 2017 році та I півріччі 2018 року, **не було визначено матеріально-відповідальних осіб, інвентаризації в цей період проводились з порушенням пункту 1 розділу II Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879, зареєстрованим в Мін'юсті 30.10.2014 за № 1365/26142 (далі – Положення № 879), за відсутності визначеної матеріально відповідальної особи.**

Відомості видачі матеріальних цінностей співробітникам за формою згідно з Додатком № 9 до Положення № 1025 не складались.

Під час проведення аудиту встановлено, що приміщення Ржищівського районного суду Київської області, що було передано Актом передачі-приймання основних засобів від 09.01.2009 вартістю **40,22 тис. грн**, затвердженим Міським головою м. Ржищів Ремез В. А. та колишнім начальником управління ДСАУ в Київській області Трегуб Г. І., станом на 01.07.2018 не обліковувалося у бухгалтерському обліку.

Цей факт також свідчить про формальний підхід до проведення щорічних інвентаризацій **та порушення пункту 1 розділу III Положення № 879.** Під час проведення аудиту приміщення поставлено на баланс установи.

Слід зазначити, що відповідно до пункту 1 розділу II, пункту 1.2 розділу VII Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби»⁷ одиницею обліку основних засобів є об'єкт основних засобів, а у примітках до фінансової звітності інформація про

⁶ Втратив чинність 08.11.2017 на підставі наказу ДСАУ від 08.11.2017 № 1025 про затвердження однойменного положення.

⁷ Затверджено наказом Мінфіну 12.10.2010 № 1202, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.11.2010 за № 1017/18312

основні засоби наводиться окремо за кожною групою, зокрема за сумою надходження основних засобів за звітний період.

У ході проведення аудиту ТУ ДСАУ в Львівській області встановлено **недотримання вимог статті 13 Закону України від 11.12.2003 № 1378 «Про оцінку земель»**, а саме, не було проведено експертної грошової оцінки земельних ділянок, вартість яких відображена у бухгалтерському обліку станом на 01.01.2018.

Відповідно до незалежної експертної оцінки вартості усіх земельних ділянок ТУ ДСА України в Львівській області станом на 03.07.2018 їх вартість становила 2 040,3 тис. грн, що на 121,9 тис. грн більше нормативно-грошової оцінки вартості землі, за якою вони обліковувались (1 918,4 тис. грн), що призвело до заниження в обліку вартості основних засобів на **121,9 тис. гривень**. Під час аудиту порушення в обліку усунуто.

Аудитом в ТУ ДСАУ у Харківській області встановлено невідображення в обліку земельної ділянки 0,2566 га за наявності оформлених документів в 2017 році щодо безоплатної передачі від Управління Державної казначейської служби України у Кегичівському районі Харківської області і оформлення права власності, що підтверджено відповідним записом у Державному земельному кадастрі. *Під час проведення аудиту згідно з висновком оцінювача про вартість земельної ділянки станом на 05.07.2018 оприбутковано земельну ділянку вартістю 277,6 тис. грн на баланс ТУ ДСАУ у Харківській області.*

Зазначені вище факти призвели до порушення ТУ ДСАУ у Львівській, Харківській, Київській областях **частини п'ятої статті 9 Закону № 996**, якою передбачено відображення господарських операцій в облікових регістрах у тому звітному періоді, в якому вони були здійснені, та до **недостовірності відображення даних (викривлення) фінансової звітності, що складається щоквартально відповідно до пункту 1 статті 13 Закону № 996 в складі балансу та звіту про фінансові результати.**

Наказом ДСАУ від 07.11.2016 № 228 затверджено положення про структурні підрозділи ДСА України, в тому числі Положення про управління бухгалтерського обліку та звітності ДСА України, відповідно до якого одним із основних завдань управління, зокрема, є **прийняття та перевірка фінансових звітів підзвітних установ, складання зведеної фінансової звітності про виконання загального та спеціального фонду кошторису ДСАУ як головного розпорядника бюджетних коштів.**

Наказом ДСАУ від 07.11.2016 № 228 затверджено Положення про управління з питань об'єктів державної власності ДСАУ, яке відповідно до покладених на нього завдань, зокрема:

- веде облік об'єктів нерухомого майна судів, які перебувають у сфері управління ДСАУ;
- опрацьовує питання щодо передачі в оренду відповідно до вимог чинного законодавства об'єктів нерухомого майна, які перебувають у сфері управління ДСАУ та тимчасово не використовуються для потреби судів;

- забезпечує в межах повноважень та у взаємодії з балансоутримувачами державного майна – судами, територіальними управліннями ДСАУ та державними підприємствами ДСАУ, надання до Фонду державного майна України відомостей для внесення інформації до Єдиного реєстру об'єктів державної власності;

- готує на підставі пропозицій територіальних управлінь ДСАУ, судів поточні та перспективні плани проведення робіт з капітального будівництва, реконструкції та капітального ремонту будівель (приміщень) судів;

- проводить роботу з підготовки бюджетних пропозицій щодо капітального будівництва, реконструкції та капітального ремонту будівель (приміщень) судів;

- готує титульні списки будов та проектно-вишукувальних робіт для подання на затвердження (погодження) в порядку, установленому чинним законодавством;

- надає методичну допомогу судам та територіальним управлінням ДСАУ з питань організації проектування (виготовлення проектно-кошторисної документації), будівництва, капітального ремонту, реконструкції адміністративних будівель;

- здійснює підготовку аналітичних матеріалів з питань забезпечення судів приміщеннями, проведення робіт з будівництва, реконструкції та капітального ремонту будівель (приміщень) судів;

- проводить опрацювання документації, що обґрунтовує надання суб'єктом управління згоди на списання, передання та надання дозволу на відчуження рухомого майна;

- надає методологічну допомогу розпорядникам бюджетних коштів нижчого рівня щодо обрахунку потреби у фінансових ресурсах для реалізації визначених на плановий період завдань з питань проведення заходів матеріально-технічного характеру тощо.

В ДСАУ функціонує відділ аудиту ДСАУ (далі – Відділ аудиту) як самостійний структурний підрозділ, **підпорядкований безпосередньо Голові ДСАУ, який спрямовує, координує та контролює його діяльність.**⁸

Основними завданнями Відділу аудиту є надання Голові ДСАУ та/або керівникам об'єктів контролю за результатами проведених відповідних аудитів (фінансового, відповідності, ефективності) рекомендацій, зокрема, щодо запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів та інших активів об'єктами контролю; ефективності діючої системи управління і контролю (внутрішнього контролю) об'єктів аудиту за різними аспектами функціонування; досягнення повноти й достовірності фінансової, бюджетної, податкової, статистичної, управлінської та іншої звітності; забезпечення дотримання нормативно-

⁸ Під час проведення аудиту діяло Положення про відділ аудиту ДСАУ, затверджене наказами ДСАУ від 28.01.2015 № 87/к та від 07.11.2016 № 228.

правових актів України, рішень органів суддівського самоврядування, розпорядчих документів ДСАУ, у т.ч. щодо організації функціонування Єдиної судової інформаційної (автоматизованої) системи в судах.

Відповідно до піврічних планів діяльності з внутрішнього аудиту Відділом аудиту передбачалось проведення у 2017 році 20 контрольних заходів, загалом здійснено 32 аудити, із них п'ять планових та 27 позапланових аудитів, за результатами яких виявлено порушень фінансово-бюджетної дисципліни на загальну суму 5226,4 тис. грн (у тому числі, що призвели до збитків – 785,9 тис. грн), зокрема, **перевірками операцій з використання коштів на проведення поточних і капітальних ремонтів, будівництва, реконструкції та реставрації** встановлено невиконання умов договорів, завищення обсягів робіт у первинних документах на загальну суму 260,8 тис. гривень.

Згідно з планом діяльності з внутрішнього аудиту на перше півріччя 2018 року, із 12 контрольних заходів здійснено 5 аудитів та 4 позапланових аудити через виникнення непередбачених обставин у діяльності об'єктів контролю. За результатами проведення аудитів відповідності та фінансових аудитів виявлено порушень фінансово-бюджетної дисципліни на загальну суму 3412,6 тис. грн (у тому числі, що призвели до збитків – 1754,5 тис. гривень).

За результатами аудитів керівникам об'єктів контролю надано пропозиції щодо удосконалення організації роботи та рекомендації щодо усунення виявлених порушень. Відділ аудиту здійснює моніторинг їх виконання. Голові ДСАУ надаються доповідні записки про виявлені під час проведення контрольних заходів порушення та недоліки у діяльності об'єктів контролю з пропозиціями.

Таким чином, система внутрішнього контролю та облікова політика в ДСАУ нормативно закріплена у локальних нормативних актах і створює правову основу для надання керівництву неупередженої інформації з проблемних питань для подальшого прийняття відповідних управлінських рішень, зменшення ризиків нераціонального та неефективного використання бюджетних коштів на матеріальне забезпечення органів судової влади.

Разом з тим, результати проведених контрольних заходів в ТУ ДСАУ засвідчують необхідність посилення внутрішнього контролю за веденням бухгалтерського обліку необоротних активів та достовірністю звітності підвідомчих установ, обґрунтованістю розрахунків потреби в бюджетних коштах, використанням коштів на проведення поточних, капітальних ремонтів та реконструкції, що висвітлено у відповідних розділах цього Звіту.

II. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ НА ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЛЕЖНИХ УМОВ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ

2.1. Оцінка стану планування видатків та напрямів використання бюджетних коштів

Відповідно до частини третьої статті 148 Закону № 1402⁹ **функції головного розпорядника коштів Державного бюджету України щодо фінансового забезпечення діяльності всіх судів** (крім Верховного Суду), діяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, органів суддівського самоврядування, Національної школи суддів України, самої ДСАУ, Служби судової охорони здійснює ДСАУ.

Згідно з частиною четвертою статті 148 Закону № 1402 **функції розпорядника бюджетних коштів щодо місцевих судів здійснюють ТУ ДСАУ.**

Додатком 8 до Закону України від 21.12.2016 № 1801 «Про Державний бюджет України на 2017 рік» видатки бюджету розподілено у системі ДСАУ **на 2017 рік** за КПКВК 0501020 в загальній сумі 8 627 128,1 тис. грн, у тому числі: загальний фонд – 6 627 128,1 тис. грн та спеціальний фонд – 2 000 000,0 тис. гривень.

Додатком 8 до Закону України від 07.12.2017 № 2246 «Про Державний бюджет України на 2018 рік» затверджено бюджетні призначення на 2018 рік за КПКВК 0501020 в загальній сумі 13 482 337,2 тис. грн, в тому числі: загальний фонд – 10 682 337,2 тис. грн, спеціальний фонд – 2 800 000,0 тис. гривень.

Встановлено, що ДСАУ з урахуванням рішень Ради суддів України від 25.02.2016 №17 «Щодо нормативів фінансування судів», від 09.06.2016 № 46 «Щодо визначення коефіцієнту навантаження на суддів» та рекомендацій міжнародних експертів¹⁰ розроблено Положення про порядок планування видатків на основі очікуваного результату.

У пункті 2 цього Положення зазначено, що методика планування на основі очікуваного результату ґрунтується на зрозумілих для суспільства результативних показниках роботи судової системи, а також простій і зрозумілій формулі визначення на їх основі обсягу бюджету судової влади з можливістю зворотного моделювання показників роботи залежно від обсягів виділених фінансових ресурсів. Результативними показниками роботи є: відсоток вирішених справ, термін розгляду судової справи, продуктивність роботи судді та вартість судової справи.

Згідно з пунктом 21 Положення планування потреби у видатках споживання здійснює головний розпорядник бюджетних коштів.

⁹ У редакції, чинній до внесення змін Законом № 2509.

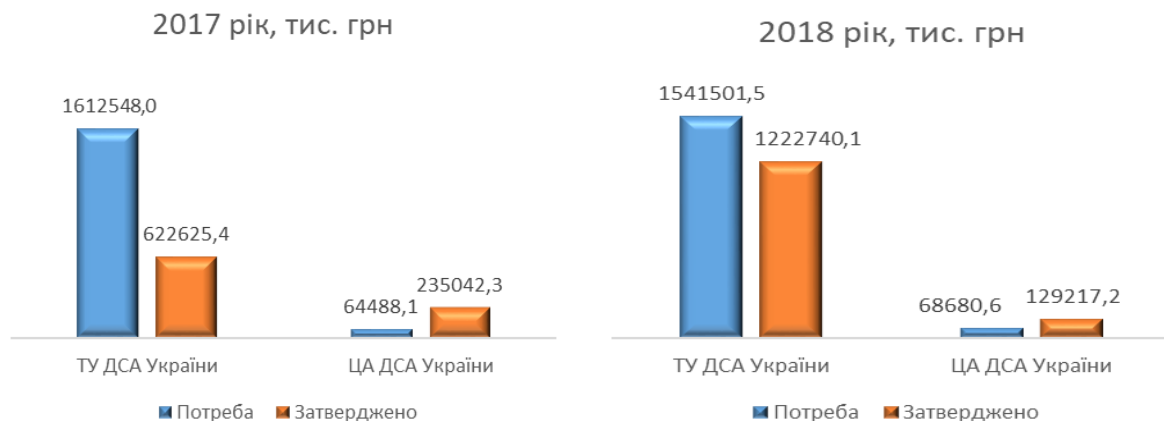
¹⁰ Проект Ради Європи «Консолідація реформи правосуддя в Україні».

Планування потреби у видатках розвитку здійснюють суди на підставі стратегічних цілей та завдань розвитку, визначених стратегічним планом.

Для складання проектів індивідуального кошторису установ системи органів судової влади на 2017 та 2018 роки з метою уніфікації єдиного формату для бюджетних установ судової системи та автоматизації процесу узагальнення інформації ДСАУ листами від 23.06.2016 № 11-4575/16 та від 25.07.2017 № 11-8333-17 надсилало до ТУ ДСАУ стратегічні цілі головного розпорядника коштів державного бюджету, перелік орієнтовних цін на товари, роботи, послуги, нормативи забезпечення засобами інформатизації, методологічні рекомендації, нормативно-правові акти тощо.

На діаграмі 1 наведено співвідношення обсягів бюджетних призначень за КПКВК 0501020, затверджених законами України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» та «Про Державний бюджет України на 2018 рік», до розрахункової потреби ТУ ДСАУ та центрального апарату ДСАУ (далі – ЦА ДСАУ) на організаційне забезпечення здійснення правосуддя місцевими загальними судами та проведення централізованих закупівель.

Діаграма 1. Співвідношення обсягів бюджетних призначень за КПКВК 0501020 до розрахункової потреби

У цілому на здійснення закупівель, оплату послуг (крім комунальних), придбання, капітальний ремонт та реконструкцію (КЕКВ 2210, 2240, 3110, 3120, 3130 та 3140) місцевим загальним судам та ЦА ДСАУ на організаційне забезпечення здійснення правосуддя та проведення централізованих закупівель за КПКВК 0501020 згідно з розписом державного бюджету передбачено:

- на 2017 рік 857 667,7 тис. грн, або 51,1 відс. потреби (1 677 036,1 тис. грн), в тому числі: ТУ ДСА 622 625,4 тис. грн, або 38,6 відс. потреби (1 612 548,0 тис. грн),

- на 2018 рік 1 351 957,3 тис. грн, або майже 84 відс. потреби (1 613 182,1 тис. грн), в тому числі: ТУ ДСА 1 222 740,1 тис. грн, або майже 79,2 відс. потреби (1 544 501,5 тис. грн).

З метою проведення централізованих закупівель та заходів шляхом внесення змін до кошторису збільшено бюджетні асигнування в 2017 році ЦА ДСА до 235 042,3 тис. грн, при обрахованій попередній потребі

64 488,1 тис. грн¹¹; в 2018 році до 129 217,2 тис. грн, при обрахованій потребі 68 680,6 тис. гривень.

Ураховуючи наведену вище інформацію, протягом періоду, охопленого аудитом, **в цілому спостерігається позитивна динаміка до повного забезпечення потреби** місцевих загальних судів, зокрема видатками розвитку.

Так, кошторисами на 2017 рік затверджено видатки розвитку (КЕКВ 3110, 3120, 3130 та 3140) місцевим загальним судам та ЦА ДСАУ у загальній сумі 482 816,9 тис. грн, або 52,3 відс. потреби (922 250,4 тис. грн), на 2018 рік – 876 735,9 тис. грн, або майже 99 відс. потреби (884 567,0 тис. грн).

Разом з тим аудитом встановлено, що з **недотриманням вимог пункту 2.8 Інструкції з підготовки бюджетних запитів**, затвердженої наказом Мініну від 06.06.2012 № 687, зареєстрованої в Мін'юсті 26.06.2012 за № 1057/21369 (далі – Інструкція № 687), ДСАУ пропозиції до бюджетних запитів на 2017 та 2018 роки на проведення будівництва, капітальних ремонтів та реконструкції надавалися **за відсутності в ТУ ДСАУ проектно-кошторисної документації, затвердженої у встановленому порядку.**

Зокрема, без затвердженої у встановленому порядку проектно-кошторисної документації подано пропозиції до бюджетного запиту на 2017 рік:

– ТУ ДСАУ в Дніпропетровській області за КЕКВ 3132 – 10 000,0 тис. грн (затверджено кошторисом без змін 5 000,0 тис. грн, з них 500,0 тис. грн на виготовлення проектно-кошторисної документації);

– ТУ ДСАУ в Донецькій області за КЕКВ 3132 – 4 170,0 тис. грн (затверджено 3 600,0 тис. грн);

– ТУ ДСАУ в Луганській області за КЕКВ 3132 – 1 250,0 тис. грн, (затверджено 1 350,0 тис. грн, що більше на 100,0 тис. грн, ніж надані пропозиції ТУ ДСАУ);

– ТУ ДСАУ в Львівській області за КЕКВ 3132 – 11 300,0 тис. грн, КЕКВ 3142 – 24 500,0 тис. грн (затверджено за КЕКВ 3142 – 14 500,0 тис. грн);

– ТУ ДСАУ в Запорізькій області за КЕКВ 3132 – 45 000,0 тис. грн (затверджено 5 520,0 тис. грн);

– ТУ ДСАУ в м. Києві за КЕКВ 3132 – 13 400,0 тис. грн (затверджено 15 000,0 тис. грн);

– ТУ ДСАУ в Одеській області за КЕКВ 3142 – 14 000,0 тис. грн (затверджено 22 000,0 тис. грн);

– ТУ ДСАУ в Миколаївській області за КЕКВ 3132 – 800,0 тис. грн (затверджено за КЕКВ 3142 – 10 500,0 тис. грн);

– ТУ ДСАУ в Полтавській області за КЕКВ 3132 – 6 299,8 тис. грн (затверджено 2 405,5 тис. грн);

¹¹ В кінці 2016 року ДСАУ прийняте рішення: як окремі видатки центрального апарату за КПКВК 0501020 за КЕКВ 3110 затвердити 172 626,6 тис. грн на впровадження підсистеми «Електронний суд» (придбання серверного обладнання).

– ТУ ДСАУ в Харківській області за КЕКВ 3122 – 84 375,0 тис. грн, КЕКВ 3132 – 32 496,88 тис. грн (затверджено за КЕКВ 3132 – 11 830,0 тис. грн);

– ТУ ДСАУ в Черкаській області за КЕКВ 3122 – 3 000,0 тис. грн, за КЕКВ 3132 – 1 775,3 тис. грн (затверджено за КЕКВ 3122 – 1 050,0 тис. гривень);

на 2018 рік:

– ТУ ДСАУ в Дніпропетровській області за КЕКВ 3132 – 7 000,0 тис. грн, КЕКВ 3142 – 4 000,0 тис. грн (ДСАУ затверджено кошторисом на 2018 рік без змін за КЕКВ 3132 – 11 000,0 тис. грн, з яких 800,0 тис. грн на виготовлення проектно-кошторисної документації);

– ТУ ДСАУ в Полтавській області за КЕКВ 3122 – 9 000,0 тис. грн, КЕКВ 3132 – 18 500,0 тис. грн, КЕКВ 3142 – 1 800,0 тис. грн (ДСАУ затверджено кошторисом на 2018 рік без змін за КЕКВ 3132 – 27 300,0 тис. грн (500 тис. грн на виготовлення проектно-кошторисної документації);

– ТУ ДСАУ в Рівненській області за КЕКВ 3132 – 2 000,0 тис. грн, (затверджено 2 000,0 тис. грн та за КЕКВ 3132 – 3500,0 тис. грн);

– ТУ ДСАУ в Тернопільській області за КЕКВ 3132 – 1 870,0 тис. грн, КЕКВ 3142 – 2 800,0 тис. грн (затверджено відповідно 1 870,0 тис. грн та 2 800,0 тис. грн);

– ТУ ДСАУ в Херсонській області за КЕКВ 3122 – 18 650 тис. грн, КЕКВ 3132 – 6 580,0 тис. грн, КЕКВ 3142 – 4 050,0 тис. грн (затверджено відповідно 16 344,8 тис. грн; 5 635,7 тис. грн; 7 191,5 тис. грн);

– ТУ ДСАУ в Миколаївській області за КЕКВ 3132 – 18 000,0 тис. грн, КЕКВ 3142 – 25 000,0 тис. грн (затверджено за КЕКВ 3132 – 10 588,5 тис. грн, КЕКВ 3142 – 25 000,0 тис. гривень).

В окремих випадках обсяги потреби у бюджетних коштах на проведення капітальних ремонтів та реконструкцію приміщень обґрунтовувались ТУ ДСАУ дефектними актами з переліком необхідних робіт.

Отже, ДСА України, як головним розпорядником **в порушення пункту 1.14. Інструкції № 687 не забезпечено достовірності** поданих до Мінфіну бюджетних запитів, які мають містити всю інформацію, необхідну для аналізу показників проекту державного бюджету та прогнозу державного бюджету.

В порушення вимог пунктів 12, 20 та 22 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог до виконання кошторисів бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 (далі – Порядок № 228), ДСАУ не забезпечено розгляду показників проектів кошторисів розпорядників нижчого рівня в частині урахування об'єктивної потреби в коштах та правильності розрахунків, доцільності запланованих видатків бюджету за вказаними напрямками і допущено включення до проектів кошторисів показників видатків бюджету, необґрунтованих розрахунками.

Відповідно до даних ДСАУ, станом на 01.07.2018 для потреб судів використовується 861 приміщення, більша частина яких є морально, технічно

та фізично застарілими, інженерно-технічне обладнання, дахи, покрівлі, інженерні мережі яких знаходяться в незадовільному стані та не відповідають повною мірою вимогам для здійснення правосуддя.

Виконання заходів щодо організаційного забезпечення будівництва, ремонту будинків і приміщень судів та їх технічне оснащення¹² покладено ДСАУ на відділ адміністрування нерухомим майном (далі – Відділ), в якому станом на 01.07.2018 працює сім працівників, з яких тільки три з освітою у сфері будівництва.

Відділом опрацьовуються пропозиції розпорядників коштів нижчого рівня про обсяги коштів, необхідних для ремонту об'єктів будівництва, нового будівництва, а також питання доцільності нового будівництва приміщень судів, підготовки титулів на об'єкти будівництва та проектно-вишукувальні роботи, що потребує спеціальних знань у сфері будівництва, розглядаються численні звернення щодо питань організації капітального будівництва будинків і приміщень судів, надання рекомендацій та методичної допомоги з питань капітального будівництва.

З огляду на зазначене вище працівники Відділу працюють з надмірним навантаженням, забезпечуючи, крім цих функцій, ще функції, управління об'єктами державної власності, які належать до сфери управління ДСА України.

Крім цього, у ДСАУ взагалі не визначено уповноважену особу або структурний підрозділ, до обов'язків якого віднесено контроль за обґрунтованістю пропозицій місцевих загальних судів щодо потреби у видатках на охорону приміщень судів, узагальнення інформації про стан забезпечення охороною та засобами охорони.

Під час аудиту встановлені випадки затвердження ДСАУ у кошторисах ТУ ДСАУ за КПКВК 0501020 бюджетних асигнувань без урахування реальної потреби, тобто понад надані пропозиції, що в подальшому призвело до коригувань кошторисних призначень.

Зокрема, ДСАУ в порушення **пункту 29 Порядку № 228** допущено включення до кошторисів бюджетних асигнувань, не зумовлених потребою:

- на 2017 рік ТУ ДСАУ в Львівській області за спеціальним фондом за КЕКВ 2210, 3110, 3142 на 17 944,1 тис. грн більше заявленої потреби (з них за КЕКВ 3142 – 14 500,0 тис. гривень);

- на 2018 рік ТУ ДСАУ в Волинській області за спеціальним фондом КЕКВ 3110, 3122 на 4 062,9 тис. грн більше заявленої потреби, що в подальшому призвело до коригувань кошторисних призначень у бік зменшення.

Аналогічно ДСАУ у кошторисі ТУ ДСАУ в Хмельницькій області на 2017 рік затверджено бюджетні асигнування за КЕКВ 3122 «Капітальне будівництво (придбання) інших об'єктів» у сумі 20 000,0 тис. грн (без змін), або

¹² Заходи передбачено пунктом 27 частини четвертої Положення про Державну судову адміністрацію України, затвердженого рішенням Ради суддів України від 22.10.2010 № 12.

більше на 3951,1 тис. грн ніж обрахована потреба, при цьому фактично у 2017 році за КЕКВ 3122 «Капітальне будівництво (придбання) інших об'єктів» на проведення будівництва будинку правосуддя в м. Кам'янець-Подільському використано тільки 5 660,2 тис. гривень.

Кошторисом ТУ ДСАУ в Київській області на 2017 рік затверджено бюджетні асигнування за КЕКВ 3122 «Капітальне будівництво (придбання) інших об'єктів» у сумі 10 000,0 тис. грн на будівництво Бориспільського міськрайонного суду Київської області, фактично використано – 906,16 тис. гривень. При цьому ТУ ДСАУ в Київській області **не надавались головному розпоряднику – ДСАУ пропозиції** та обґрунтування необхідності затвердження вказаних бюджетних асигнувань за наявності неодноразових звернень керівництва вказаного суду щодо вирішення питання забезпечення належним приміщенням та висновку Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо вжиття дієвих заходів для забезпечення прав людини в суді.

Обсяг кошторисних призначень ТУ ДСАУ в Запорізькій області на 2018 рік за КЕКВ 3110 «Придбання обладнання і предметів довгострокового користування» затверджено в сумі 9 052,6 тис. грн, що більш як вдвічі перевищує обраховану й обґрунтовану потребу у відповідних коштах на поточний рік (4 289,3 тис. грн), за рахунок яких планувалось придбати комп'ютерну техніку, активне мережеве та комунікаційне обладнання.

Частину зазначених бюджетних асигнувань в сумі 4 763,3 тис. грн ДСАУ, без узгодження з ТУ ДСАУ в Запорізькій області, виділено на придбання комп'ютерної техніки, стаціонарних металодетекторів, турнікета, кабін для підсудних із спеціального скла тощо.

У 2017 році ДСАУ за КПКВК 0501020 до кошторисів ТУ ДСАУ в областях, в м. Києві та місцевих судів за загальним фондом внесено 39 змін, що зумовило збільшення видатків на 416 701,2 тис. грн, за спеціальним фондом – 61 зміну, якими асигнування збільшено на 359 835,5 тис. гривень. Цими змінами ДСАУ невикористані обсяги бюджетних коштів з напрямів: «Виплата суддівської винагороди», «Служба судової охорони», «Вищий суд з питань інтелектуальної власності», «Вищий антикорупційний суд» перерозподіляла на інші напрями, в тому числі для потреб ТУ ДСАУ.

У I півріччі 2018 року ДСАУ за КПКВК 0501020 внесено 26 змін до кошторисів ТУ ДСАУ та місцевих судів за загальним фондом, якими видатки зменшено на 878 960,2 тис. грн, за спеціальним фондом – 22 зміни, якими асигнування збільшено на 6 237,5 тис. гривень.

Кошторисні призначення ТУ ДСАУ та ЦА ДСАУ на організаційне забезпечення здійснення правосуддя місцевими загальними судами та проведення централізованих закупівель з урахуванням змін становили:

- на 2017 рік – 1 160 707,7 тис. грн¹³, касові видатки проведено в межах затверджених призначень у сумі 1 037 683,2 тис. грн;

- за I півріччя 2018 року – 696 063,7 тис. грн, касові видатки проведено в межах затверджених призначень у сумі – 340 343,4 тис. гривень.

Дослідженням стану виконання паспортів бюджетної програми за КПКВК 0501020 на 2017 рік встановлено, що ДСАУ за умов майже повного надходження та використання бюджетних коштів не було **визначено частини напрямів їх використання та, відповідно, не проаналізовано результативні показники їх виконання.**

Паспортом бюджетної програми за КПКВК 0501020 затверджено бюджетні призначення у сумі 8 627 128,1 тис. грн, у тому числі: загальний фонд – 6 627 128,1 тис. грн та спеціальний – 2 000 000,0 тис. гривень.

Аналізом річного звіту про виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 0501020 за 2017 рік встановлено, що використані асигнування (касові видатки) ДСАУ загалом становили 8 649 556,2 тис. грн, з них: загальний фонд – 6 620 075,4 тис. грн, спеціальний – 2 029 480,8 тис. грн, або 91,7 відс. затверджених асигнувань (затверджено – 9 432 185,0 тис. грн).

Незважаючи на це, в повному обсязі із 38 затверджених результативних показників виконано 13, або 34,2 відсотка.

При цьому ДСАУ в паспорті бюджетної програми на 2017 рік не визначено таких напрямів використання бюджетних коштів, як «Капітальне будівництво, придбання приміщень», «Капітальний ремонт, реконструкція та реставрація приміщень», хоча розписом державного бюджету України на 2017 рік ДСАУ на проведення реконструкції та капітального ремонту будівель (приміщень) судів передбачено загалом 247 483,8 тис. гривень¹⁴.

Таким чином ДСАУ **не дотримано пункту 4 Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2002 № 1098, зареєстрованим в Міністерстві юстиції 21.01.2003 за № 47/7368** а саме не визначено в паспорті бюджетної програми на 2017 рік одного з основних напрямів діяльності щодо забезпечення належних умов діяльності судів шляхом проведення капітальних ремонтів, реконструкції та реставрації приміщень судів, що неповною мірою відображає досягнення мети та забезпечення виконання завдань в межах коштів, передбачених на виконання бюджетної програми.

Паспорт бюджетної програми за КПКВК 0501020 на 2018 рік затверджений з обсягом бюджетних призначень 13 482 337,2 тис. грн, у тому числі загальний фонд – 10 682 337,2 тис. грн та спеціальний – 2 800 000,0 тис. гривень.

Розписом державного бюджету України на 2018 рік на проведення капітальних ремонтів, реконструкції та реставрації приміщень судів за

¹³ Без урахування органів суддівського самоврядування.

¹⁴ КЕКВ 3120 Капітальне будівництво (придбання) – 79847,6 тис. грн, 3130 «Капітальний ремонт» – 86240,8 тис. грн, 3140 «Реконструкція та реставрація» – 81395,4 тис. гривень.

загальним фондом передбачено 200 000,0 тис. грн, з яких 47103,0 тис. грн для введення в експлуатацію об'єктів незавершеного будівництва Первомайського р/с Харківської обл. та Старожинецького р/с Чернівецької обл., та за спеціальним фондом 624657,0 тис. гривень¹⁵.

ДСАУ в паспорті бюджетної програми на 2018 рік визначено напрям використання бюджетних коштів «Капітальне будівництво, придбання, капітальний ремонт, реконструкція та реставрація приміщень», затверджено результативні показники продукту «Площа побудованих, придбаних приміщень» – 35 113,2 кв. м та «Кількість приміщень, в яких проведено роботи з капітального ремонту» – 140 одиниць.

Проте не затверджено результативного показника якості, зокрема «Ступінь готовності об'єктів будівництва», який характеризує результати діяльності головного розпорядника за відповідний бюджетний період у межах бюджетної програми, продукту, та показників ефективності «Вартість капітального ремонту 1 кв. м приміщень», «Вартість реконструкції (будівництва) 1 кв. м будівель», чим не дотримано вимог **пункту 5 Загальних вимог до визначення результативних показників бюджетних програм, затверджених наказом Мініфіну від 10.12.2010 № 1536 «Про результативні показники бюджетної програми»**, зареєстрованим в Мін'юсті 27.12.2010 за № 1353/18648.

Таким чином, протягом періоду, охопленого аудитом, в цілому спостерігається позитивна динаміка до повного забезпечення потреби місцевих загальних судів, зокрема видатками розвитку.

Однак внаслідок недостатнього внутрішнього контролю ДСАУ допущено порушення пункту 2.8 Інструкції № 687 під час надання пропозицій до бюджетних запитів на 2017 та 2018 роки на проведення будівництва, капітальних ремонтів та реконструкції, пунктів 12, 20, 22 Порядку № 228 в частині незабезпечення розгляду показників проектів кошторисів розпорядників нижчого рівня щодо правильності розрахунків, доцільності запланованих видатків бюджету за вказаними напрямками, а також включення до проекту кошторису показників, необґрунтованих відповідними розрахунками. В порушення вимог пункту 29 Порядку № 228 затверджені у кошторисах бюджетні асигнування не зумовлені потребою.

2.2. Результати аудиту ефективності використання бюджетних коштів за КПКВК 0501020 «Забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними та вищими спеціалізованими судами»

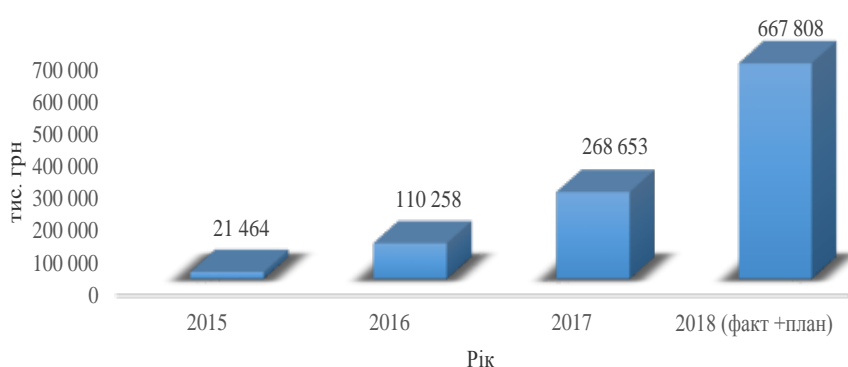
Під час оцінки ефективності використання коштів державного бюджету на заходи, спрямовані на забезпечення належних умов для здійснення правосуддя,

¹⁵ КЕКВ 3120 «Капітальне будівництво (придбання)» – 144 650,8 тис. грн, 3130 «Капітальний ремонт» – 176 961,7 тис. грн, 3140 «Реконструкція та реставрація» – 303 044,5 тис. гривень.

встановлено позитивну динаміку у забезпеченні в 2017 та I півріччі 2018 року потреби місцевих загальних судів видатками розвитку на проведення капітального ремонту, придбання приміщень та їх реконструкцію порівняно з 2015, 2016 роками.

На діаграмі 2 наведено інформацію щодо використаних ДСА України коштів державного бюджету на проведення будівництва, капітального ремонту, реконструкції приміщень місцевих загальних судів протягом 2015 – I півріччя 2018 років та затверджених за цим напрямом на 2018 рік.

Діаграма 2. Використані ДСА України кошти державного бюджету на проведення будівництва, капітального ремонту, реконструкції приміщень місцевих загальних судів протягом 2015–2018 років

Діаграма 2 засвідчує позитивну динаміку у фінансовому забезпеченні ДСАУ заходів з проведення капітальних ремонтів, реконструкцій приміщень місцевих загальних судів. Так, у 2017 році використано майже у 12,5 раза більше коштів, ніж протягом 2015 року та у понад 2,4 рази більше, ніж у 2016 році.

Обсяг кошторисних призначень на 2018 рік (з урахуванням змін станом на II півріччя та вже використаних 86 313,7 тис. грн) також майже у 2,5 раза перевищує обсяги, використані за вказаним напрямом протягом 2017 року.

Оцінка законності та ефективності використання коштів ТУ ДСАУ на проведення поточного, капітального ремонту та реконструкції приміщень судів.

Під час проведення аудитів в ТУ ДСАУ встановлено факти незаконного та неефективного використання коштів державного бюджету.

Зокрема, оплату фактично невиконаних, завищених обсягів робіт та послуг, врахованих в актах виконаних робіт (порушення вимог підпункту 6.4.4.1 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 «Правила визначення вартості будівництва», затверджених наказом Мінрегіонбуду України від 05.07.2013 № 293), здійснено ТУ ДСАУ у Харківській області у сумі 638,03 тис. грн (в ході аудиту відшкодовано шляхом виконання робіт 82,04 тис. грн, відображено дебіторську заборгованість підрядника – 555,99 тис. грн), ТУ ДСАУ у Закарпатській області – 13,8 тис. грн (порушення відшкодовано шляхом виконання робіт); ТУ ДСАУ у Вінницькій області – 13,0 тис. грн (в ході аудиту відшкодовано

шляхом виконання робіт); ТУ ДСАУ у Львівській області – 49,37 тис. грн (в ході аудиту відшкодовано); ТУ ДСАУ в Дніпропетровській області – 90,0 тис. грн (порушення відшкодовано); ТУ ДСА у м. Києві – 70,0 тис. грн (порушення відшкодовано).

Непродуктивно використано кошти державного бюджету на оплату неякісно виконаних будівельних робіт ТУ ДСАУ у Харківській області з утеплення фасадів з опорядженням декоративним розчином 720,7 тис. грн (за результатами аудиту недоліки усунуто в повному обсязі).

Проведення капітального ремонту за відсутності проектно-кошторисної документації та її експертизи у порушення статті 9 Закону України від 20.05.1999 № 687 «Про архітектурну діяльність» частини п'ятої статті 26 Закону України від 17.02.2011 № 3038 «Про регулювання містобудівної діяльності» здійснено ТУ ДСА у Вінницькій області (вартість робіт – 556,8 тис. гривень).

Довідково. Відповідно до Порядку затвердження проектів будівництва і проведення їх експертизи та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.05.2011 № 560, під терміном «проект будівництва» слід розуміти проектну документацію на будівництво об'єктів та комплексів (будов), розроблену для нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту на таких стадіях проектування, як техніко-економічне обґрунтування, техніко-економічний розрахунок, ескізний проект, проект, робочий проект.

Проведення робіт без подання повідомлення про початок виконання будівельних робіт в порушення статті 36 Закону № 3038 та пункту 13 Порядку виконання підготовчих та будівельних робіт, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 466, допущено ТУ ДСАУ в Київській області (не повідомлено органи державного архітектурно-будівельного контролю про початок виконання робіт з капітального ремонту).

ТУ ДСАУ в Дніпропетровській області в порушення умов договору оренди капітальний ремонт будівлі Кіровського районного суду м. Дніпро на суму 2791,2 тис. грн проведено без письмової згоди орендодавця (усунуто шляхом укладання додаткової угоди щодо внесення змін до договору оренди).

ТУ ДСАУ в Одеській області нерезультативно використано бюджетні кошти у розмірі 1 648,9 тис. грн внаслідок оплати проектних робіт на реконструкцію, яка тривалий час не проводиться.

Значні факти порушень допущено ТУ ДСАУ в Київській області. Так, зазначеним управлінням протягом 2017 року – I півріччя 2018 року укладено 40 договорів на проведення поточного ремонту приміщень місцевих загальних судів Київської області, оплату за якими проведено за КЕКВ 2240 на суму 5 376,9 тис. грн, та 19 договорів на проведення капітального ремонту, оплату за якими проведено за КЕКВ 3132 у сумі 16445,7 тис. гривень.

При цьому протягом 2017 року – I півріччя 2018 року вказаним ТУ ДСАУ **жодного разу** не проводилися **процедури відкритих торгів** на закупівлю послуг з поточного ремонту, робіт з капітального ремонту та реконструкції приміщень судів, придбання будівельних матеріалів та обладнання

(обґрунтування, вартість товарів, робіт та послуг не підпадає під сферу застосування Закону № 922¹⁶).

Аудитом встановлено, що в результаті недотримання принципів здійснення закупівель, визначених у статті 3 Закону № 922, ТУ ДСАУ в Київській області **знижувалася вартість договорів** на проведення поточних ремонтів приміщень судів Київської області **шляхом придбання за окремими договорами будівельних матеріалів і конструкцій** та передачі вказаних матеріальних цінностей підрядникам, причому в багатьох випадках підрядником та продавцем матеріалів фактично виступав один суб'єкт господарювання.

Так, при проведенні у 2017 році поточного ремонту Києво-Святошинського районного суду Київської області згідно з договором на суму 199,7 тис. грн використано передані замовником будівельні матеріали на суму 84,6 тис. грн, тобто загальна вартість ремонту становила 284,3 тис. гривень.

При поточному ремонті Обухівського районного суду Київської області (сума договору 173,6 тис. грн) також використано передані замовником будівельні матеріали вартістю 276,0 тис. грн, що загалом становить 449,6 тис. гривень.

В порушення статті 840 Цивільного кодексу України у договорах підряду не встановлювались норми витрат матеріалу, строки повернення його залишку та основних відходів, а також відповідальність підрядника за невиконання або неналежне виконання своїх обов'язків.

Разом з тим під час контрольного огляду робіт в Обухівському районному суді Київської області встановлено, що в приміщеннях суду фактично змонтовані світильники марки «Евросвет OPAL 36W 4000K LED-SH-595-20» у кількості 12 од., а в акті приймання виконаних будівельних робіт за формою № КБ-2в вказано 15 од. «світильників LED», тобто зайво зазначено підрядником вартість 3 од. (8,2 тис. грн) та монтаж (0,3 тис. грн) фактично невістановлених світильників, за що сплачено замовником **8,5 тис. гривень.**

Зазначені світильники передані підряднику з ТУ ДСАУ в Київській області, які ним придбано згідно з окремим договором від 28.11.2017 № 313 на суму 41,2 тис. грн у кількості 15 од., вартість за одиницю – 2,7 тис. гривень.

Аналізом ринкових пропозицій, а саме інтернет-сайта виробника зазначеного обладнання¹⁷, встановлено, що вартість придбаних і встановлених світильників становить 0,285 тис. грн за одиницю, або майже у 9,6 раза дешевше, ніж оплачено ТУ ДСАУ в Київській області, тобто неекономно використано кошти державного бюджету в сумі **36,9 тис. гривень.**

¹⁶ Цей закон застосовується до замовників, за умови, що вартість предмета закупівлі товару (товарів), послуги (послуг) дорівнює або перевищує 200 тисяч гривень, а робіт – 1,5 мільйона гривень.

¹⁷ <https://evrosvet.com.ua/product/svetilnik-svetodiodnaya-panel-evrosvet-36vt-opal-led-sh-595-20-4000k-3000lm/>.

Встановлено ряд фактів неекономного використання бюджетних коштів ТУ ДСАУ в Київській області за договорами на придбання будівельних матеріалів та обладнання. **В порушення частини четвертої статті 180 Господарського кодексу України** у договорах не зазначалися істотні умови про предмет закупівлі, а саме: найменування (номенклатура, асортимент).

Так, ТУ ДСАУ в Київській області¹⁸ придбано товар «коло металеве Ø14 мм» у кількості 3000 кг вартістю 0,0665 тис. грн за кг. Згідно з даними мережі Інтернет станом на 13.07.2018 (час укладання договору) вартість аналогічного товару¹⁹ становила 25,48 тис. грн за тонну, або 0,02548 тис. грн за кг відповідно. Внаслідок оплати за товар за ціною вище ринкової неекономно використано **123,06 тис. гривень**.

Згідно з умовами договору від 18.01.2018 № 06-22/5 придбано 79 од. «світильників LED 600x600 мм» вартістю 2,51 тис. грн за од. загалом на суму 198,5 тис. гривень. Встановлено²⁰, що це світильники марки «Евросвет PANEL LED-SH-600-20 4000K», ринкова вартість яких становила 0,424 тис. грн за од.²¹, отже, ТУ ДСАУ в Київській області тільки за цим договором було неекономно використано **165,0 тис. гривень**.

Аналогічно цим придбано плитку «керамограніт Доміно» кількістю 200 м² вартістю 0,985 тис. грн за 1 кв. м. Інвентаризацією виявлено маркування на пакуванні зазначеної плитки: артикул SL609 виробництва P.R.C., розмір 60x60, колір чорний та артикул HD6M10 виробництва P.R.C., розмір 60x60, колір білий. Аналізом пропозицій вказаного товару у мережі Інтернет встановлено, що вартість вказаної керамогранітної плитки чорної²² та білої²³ становить 0,380 тис. грн за 1 м². Внаслідок оплати вказаного товару за ціною вище ринкової неекономно використано **121,05 тис. гривень**.

Зазначені факти придбання майна з явним завищенням реальної вартості є результатом недотримання ТУ ДСАУ в Київській області принципів здійснення закупівель, встановлених статтею 3 Закону № 922, та мають ознаки зловживань службовим становищем керівництвом цього управління.

Без зазначення характеристик та детальних найменувань на матеріальні ресурси погоджено²⁴ Реєстр узгодження договірних цін на матеріальні ресурси

¹⁸ Договори з боку ТУ ДСАУ в Київській області підписано начальником ТУ ДСАУ в Київській області Бадаховим Н.Я.

¹⁹ <https://www.metall-holding.com.ua/catalog/cernyj-metall/krug-st>.

²⁰ В ході проведення позапланової інвентаризації матеріальних цінностей у присутності працівників Рахункової палати;

²¹ <https://evrosvet.com.ua/product/svetilnik-svetodiodnaya-panel-evrosvet-36vt-panel-led-sh-600-20-4000k-3000lm/>;

²² <http://keramland.com.ua/products/keramogranit-chyorny-glyanec-sl609-60x60>;

²³ <http://keramland.com.ua/products/keramogranit-mono-hd6m10>.

²⁴ Начальником ТУ ДСАУ в Київській області Бадаховим Н.Я.

до договору на капітальний ремонт приміщення Вишгородського районного суду Київської області, в якому вказано вартість таких матеріальних ресурсів: «світильник для підвісних стель LED» – 2129,99 грн; «світильник «Вихід» – 2 570,63 гривні.

Під час контрольного огляду виявлено, що фактично в приміщеннях Вишгородського районного суду Київської області підрядником встановлено 65 од. світильників марки «Евросвет» PANEL LED-SH-600-20 4000K та 2 од. світильника «Вихід» марки «NAVIGATOR NEF-04». Згідно з аналізом ринкових пропозицій²⁵ вартість цих світильників становить відповідно 0,424 тис. грн та 0,324 тис. грн за одиницю.

Через незабезпечення контролю ТУ ДСАУ в Київській області підрядником завищено вартість робіт на загальну суму **115,38 тис. гривень**.

Під час проведення поточного ремонту приміщень Васильківського районного суду Київської області через врахування в актах виконаних робіт цін світильників вище ринкових підрядником завищено вартість робіт на суму **62, 8 тис. гривень**.

Крім того, контрольними оглядами встановлено окремі факти нерезультативного використання бюджетних коштів, внаслідок недотримання державних будівельних норм, а саме: змонтовані в приміщеннях архіву Вишгородського районного суду Київської області двері, зазначені в актах виконаних робіт як «дверні блоки металеві в комплекті (готові вироби)» площею 3,8 м² вартістю **21,4 тис. грн** (з ПДВ), виконані у вигляді металевого каркасу, з однієї сторони якого закріплено лист металу, ізоляційні матеріали відсутні.

Через відсутність на вказаних дверях жодних маркувань, зокрема виробника, неможливо встановити їх відповідність ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», згідно з якими двері архівів, приміщень для роботи з документами, що містять державну таємницю – приміщень режимно-секретного органу, комор речових доказів, повинні бути протипожежними не нижче 2-го типу за ДБН В.1.1-7.

Також під час контрольного огляду обсягів виконаних робіт, змонтованих матеріалів та обладнання у приміщеннях Васильківського районного суду Київської області встановлено, що ґрати, змонтовані на вікнах кабінетів суддів та працівників суду, залів судових засідань, канцелярії, не дозволяють їх відчинення зсередини будівлі, що є порушенням ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди».

Інвентаризаційна комісія ТУ ДСАУ в Київській області в присутності представників контрольної групи Рахункової палати провела позапланову

²⁵ <https://evrosvet.com.ua/product/svetilnik-svetiodnaya-panel-evrosvet-36vt-panel-led-sh-600-20-4000k-3000lm/> та https://svitoch.ua/ru/svetilnik_navigator_61506_nef_04_bez_nanesenija_avarinyukazatel_vyhoda_3w_1_5_chasa_nicd300_mach.

інвентаризацію та встановила відсутність окремих будівельних матеріалів, відображених у бухгалтерському обліку на дату інвентаризації.

Як обґрунтування відсутності вказаних матеріальних цінностей управлінням надано копію акта прийому-передачі від 04.07.2018, згідно з яким для проведення капітального ремонту приміщення Сквирського міськрайонного суду Київської області підряднику було передано будівельні матеріали на 287,1 тис. грн, при цьому локальним кошторисом на будівельні роботи до договору з підрядником монтаж цих матеріалів не передбачений, тобто зазначені вище матеріальні цінності на суму **287,1 тис. грн всупереч умовам договору, фактично безпідставно**, передано підряднику.

Крім того, в ході контрольного огляду обсягів виконаних підрядною організацією робіт, змонтованих матеріалів, виробів та конструкцій у Сквирському міськрайонному суді Київської області встановлено **фактичну відсутність** 8 «кутових стягуючих елементів» вартістю 5,643 тис. грн за од., оплачених замовником загалом у сумі **45, 15 тис. гривень**.

Аудитом також встановлено факт **порушення встановлених вимог щодо застосування бюджетної класифікації** в ТУ ДСАУ в Київській області, а саме: у 2017 році придбавались нахилені пандуси (вартістю за одиницю від 50,7 тис. грн до 80,5 тис. грн без ПДВ) для облаштування доступу маломобільних груп населення до приміщень місцевих судів Київської області відповідно до договорів на загальну суму 592,4 тис. грн, оплату здійснено за КЕКВ 2210 «Предмети, матеріали, обладнання та інвентар», а їх вартість відображено у бухгалтерському обліку на субрахунку 1113/1 «Малоцінні необоротні матеріальні активи».

Довідково. У пункті 2.2 Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Мініфіну від 12.03.2012 № 333, зареєстрованим у Мін'юсті 27.03.2012 за № 456/20769, зазначено, що за категорією КЕКВ 2200 «Використання товарів і послуг» здійснюється оплата поточних видатків, оплата послуг, придбання матеріалів і предметів, які не беруться на облік як основні засоби.

Відповідно до Порядку застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2015 № 1219, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 16.01.2016 за № 85/28215), на субрахунках 1113 (1123) «Малоцінні необоротні матеріальні активи» ведеться облік необоротних матеріальних активів, термін експлуатації яких перевищує один рік, але які за вартісними ознаками не включено до основних засобів.

У пункті 1.2 розділу II Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору, затверджених наказом Мініфіну від 23.01.2015 № 11, зазначено, що до малоцінних необоротних матеріальних активів, зокрема, включаються: господарський інвентар вартістю до 6000 гривень включно за одиницю (комплект) без податку на додану вартість; інші малоцінні необоротні предмети, термін експлуатації яких більше одного року, а вартість за одиницю не перевищує 6000 гривень включно без податку на додану вартість.

Під час проведення аудиту, згідно з пунктом 1 розділу III Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», затвердженого наказом Мініфіну від 12.10.2010 № 1202, Порядком застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затвердженим наказом Мініфіну від 29.12.2015 № 1219, бухгалтерською

довідкою та актом введення в експлуатацію основних засобів, вартість нахилених пандусів у загальній сумі 592,5 тис. грн з субрахунка 1113/1 «Малоцінні необоротні матеріальні активи» перенесено на субрахунок 1013 «Будівлі, споруди та передавальні пристрої» та віднесено на збільшення первісної вартості відповідних будівель судів, де встановлені пандуси.

Отже, оплату за вказаними договорами в загальній сумі **592,4 тис. грн** ТУ ДСАУ в Київській області проведено не за тим кодом бюджетної класифікації, з недотриманням підпункту 2.2.1 пункту 2.2 Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженої наказом Мінфіну від 12.03.2012 № 333, зареєстрованим в Мін'юсті 27.03.2012 за № 456/20769 (далі – Інструкція № 333).

Неправильне застосування бюджетної класифікації встановлено також у ТУ ДСАУ в Волинській області. Так, у 2017–2018 роках за КЕКВ 2240 «Оплата послуг (крім комунальних)» за договорами на проведення поточних ремонтів приміщень судів у загальній сумі 477,8 тис. грн здійснено оплату робіт, які відповідно до Примірного переліку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкової території та послуг з ремонту приміщень, будинків, споруд, затвердженого наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 10.08.2004 № 150, належать до капітальних.

Довідково. В підпункті 3.1.3 пункту 3.1 Інструкції № 333 зазначено, що за категорією КЕКВ 3130 «Капітальний ремонт» видатки здійснюються на підставі договорів та складених кошторисів на капітальний ремонт. За правильність віднесення видатків до поточного чи капітального ремонту відповідає розпорядник (одержувач) бюджетних коштів.

Отже, при плануванні видатків на проведення ремонтних робіт розпорядником бюджетних коштів неправильно застосовано бюджетну класифікацію видатків.

Таким чином, зважаючи на позитивну динаміку у збільшенні видатків розвитку, ДСАУ недостатньо забезпечено контроль за використанням бюджетних коштів. Аудитом у територіальних управліннях ДСАУ встановлено ряд порушень при використанні бюджетних коштів на проведення капітальних ремонтів, реконструкції приміщень, зокрема факти придбання майна з явним завищенням реальної вартості, що є результатом недотримання ТУ ДСА України в Київській області принципів здійснення закупівель, викладених у статті 3 Закону № 922.

2.3. Оцінка стану забезпечення належних умов для здійснення правосуддя

Стосовно забезпечення судів приміщеннями, які відповідають вимогам щодо здійснення правосуддя

Для зазначеної оцінки використовувались Державні будівельні норми України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджені наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України 07.05.2010 № 175 (далі – ДБН В.2.2-26:2010) та ДБН В.2.2-17:2006 «Доступність будинків і

споруд для маломобільних груп населення», затверджені наказом Мінбуду від 02.11.2006 № 362 (далі – ДБН В.2.2-17:2006).

Аудитом встановлено, що в Україні здійснюють правосуддя 585²⁶ місцевих загальних судів, які розташовані в 652 приміщеннях. Штатна кількість суддів становить 4 339 осіб. Загальна площа приміщень, в яких розташовані суди, – 540 078,12 кв. м. (середньорозрахунковий показник площі на одного суддю становить 124,5 кв. м).

Відповідно до вимог ДБН В.2.2-26:2010 для належного розміщення місцевих загальних судів розрахунок загальної площі на одного суддю повинен становити – 250 квадратних метрів, тобто на 4 339 суддів загальна площа судів за мінімально встановленими нормами має становити не менше 1 084 750 кв. метрів. **Тобто рівень забезпечення місцевих загальних судів площею становить 50 відс., для належного розміщення місцевих загальних судів бракує щонайменше – 544 671,88 кв. м, або 50 відс. фактично наявної площі.**

Приміщення низки місцевих загальних судів не містять достатньої кількості кабінетів суддів, залів судових засідань, нарадчих кімнат, приміщень конвою та камер для обвинувачених (підсудних), засуджених, судових розпорядників, кімнат для прокурорів та адвокатів, свідків тощо, тобто відсутні передбачені процесуальним законодавством приміщення, без яких неможливо належним чином розглядати справи, головним чином через брак площі.

Так для 4 339 суддів обладнано 4 141 кабінет (рівень забезпеченості 95 відсотків).

Відповідно до частини восьмої статті 11 Закону № 1402, передбачено проведення судових засідань винятково в спеціально обладнаному для цього приміщенні суду – залі засідань, яке придатне для розміщення сторін та інших учасників судового процесу²⁷, дає змогу реалізовувати надані їм процесуальні права і виконувати процесуальні обов'язки.

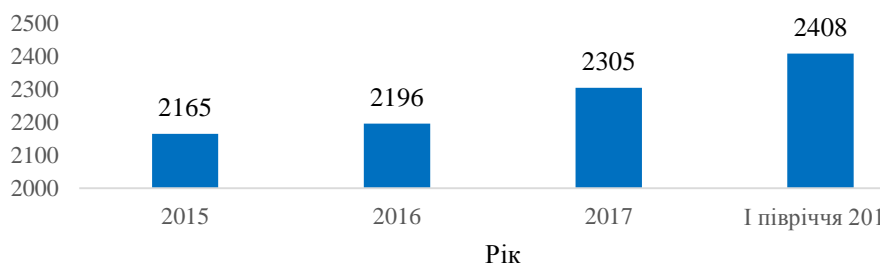
Для розгляду судових справ за ДБН В.2.2-26:2010 передбачено 2 690 залів судових засідань, фактично облаштовано 2 408 залів, із яких 1 382 зали для розгляду кримінальних справ, причому лише 372 зали (15 відс.) розташовані з дотриманням ДБН В.2.2-26:2010, тобто нарадчі кімнати мають вхід винятково із залу судових засідань.

²⁶ На момент проведення аудиту продовжують діяти 663 місцевих загальних суди, з яких 78 непрацюючі суди зони Операції об'єднаних сил Донецької, Луганської областей, Автономної Республіки Крим і м. Севастополя.

²⁷ Відповідно до підпункту 26 частини першої статті 3 Кримінального процесуального кодексу України учасники судового провадження – сторони кримінального провадження, потерпілий, його представник та законний представник, цивільний позивач, його представник та законний представник, цивільний відповідач та його представник, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, представник персоналу органу пробації, третя особа, щодо майна якої вирішується питання про арешт, а також інші особи, за клопотанням або скаргами яких у випадках, передбачених цим Кодексом, здійснюється судове провадження.

Динаміку облаштування залів судових засідань показано на діаграмі 3.

Діаграма 3. Кількість облаштованих залів судових засідань в період з 2015 року по I півріччя 2018 року

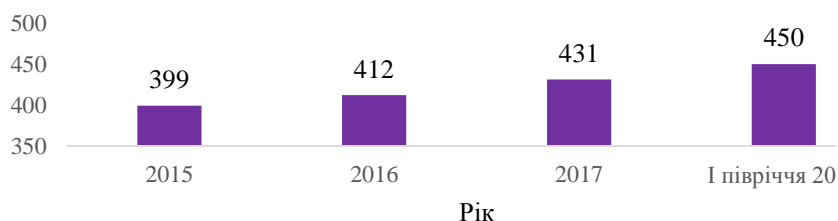

Як показує діаграма 3, кількість залів судових засідань у I півріччі 2018 року у порівнянні з 2015 роком, збільшилась на 243, з них: у 2016 році на 31 зал; у 2017 – на 109 залів; за 6 місяців 2018 – на 103 зали.

Кількість камер для підсудних (засуджених) згідно з ДБН В.2.2-26:2010 повинна становити не менше 4 146, фактично облаштовано лише 1 041 камера, або 25 відс. від норми.

Забезпечення місцевих судів камерами для тимчасового тримання обвинувачених (підсудних) показано на діаграмі 4.

Діаграма 4. Кількість судів, в яких облаштовані камери для тимчасового тримання обвинувачених (підсудних) в період з 2015 року по I півріччя 2018 року

Як видно з діаграми 4, кількість камер для тимчасового тримання обвинувачених у I півріччі 2018 року у порівнянні з 2015 роком, збільшилась на 51, з них: у 2016 році – на 13; у 2017 – на 19, у I півріччі 2018 – на 19 камер.

Приміщення для конвою, що відповідає підпункту 6.5.3 пункту 6 ДБН В.2.2-26:2010 з 585 місцевих загальних судів облаштовано у 431 суді (або 74 відс. приміщень).

Аудитом встановлено, що на 01.01.2018 у нормальному технічному стані перебуває 257 приміщень, у задовільному – 345, у незадовільному – 31, в аварійному – 19 приміщень. Найгірша ситуація в **Київській області** – з 31 в аварійному стані перебуває 18 приміщень.

Протягом 2017 року забезпечено будівництво чотирьох нових приміщень судів (Луцького міськрайонного суду – введено в експлуатацію, Ічнянського районного суду – буде введено у 2018 році, Кам'янець-Подільського міськрайонного суду Хмельницької області та Сторожинецького районного суду Чернівецької області – планується ввести в експлуатацію у 2019 році). Придбано частину приміщення для Гайворонського районного суду

Кіровоградської області. Розроблено проектну документацію для будівництва Хустського районного суду Закарпатської області, Коломийського міськрайонного суду Івано-Франківської області, Фрунзенського районного суду м. Харкова, Смілянського міськрайонного суду Черкаської області, Дрогобицького міськрайонного суду Львівської області.

Проведено ремонтні роботи у 126 приміщеннях судів 24 областей та м. Києва. З незадовільного стану виведено дев'ять приміщень. Проводилися роботи з реконструкції приміщень у 12 судах.

Протягом I півріччя 2018 року придбані приміщення для Маловисківського районного суду Кіровоградської області, Чигиринського районного суду Черкаської області.

Розпочато роботи у 75 приміщеннях судів 19 областей та м. Києва. Розпочата та продовжувалася реконструкція 12 приміщень судів.

Загалом кількість будівель, що знаходиться в аварійному стані, на 01.07.2018 становить 12. У порівнянні з початком року (01.01.2018) кількість аварійних будівель зменшилась на сім.

Щодо ефективності використання наявних приміщень.

З 652 будівель (приміщень), 434, або 66 відс., належать до сфери управління ДСАУ та обліковуються на балансі ТУ ДСАУ.

Правовстановлюючі документи (свідоцтво про право власності або витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності) оформлено на 392 будівлі (приміщення), або 90 відс., що належать до сфери управління ДСАУ, 213 приміщень, або 33 відс. комунальної власності, п'ять приміщень, або 0,8 відс., є приватною власністю та використовуються для розміщення судів на умовах оренди.

Правовстановлюючі документи на земельні ділянки (Державний акт на право постійного користування земельною ділянкою, витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно або витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку) оформлено на 318 (73 відс.) земельних ділянок, на яких розміщуються будівлі судів, що належать до сфери управління ДСАУ.

Таким чином, правовстановлюючі документи на 42 приміщення, в яких розташовані суди, та на 116 земельних ділянок, що належать до сфери управління ДСАУ та обліковуються на балансі ТУ ДСАУ, станом на 01.08.2018 належним чином не оформлені.

Аудитом встановлено, що процес оформлення та реєстрації відбувається повільно з низки причин, серед яких основними слід вважати:

– відсутність затверджених органами місцевого самоврядування генеральних планів міст, селищ міського типу, а також детальних планів зонування території та детальних планів територій, у тому числі міст Києва, Запоріжжя та окремих населених пунктів усіх областей;

– відмову інших власників нерухомого майна (у разі спільної частки власності на об'єкт нерухомого майна) реєструвати (оформлювати) земельну ділянку (її частку), у зв'язку з чим ТУ ДСАУ спільно з керівництвом судів

ведуться переговори з цими власниками для досягнення згоди та подання відповідного письмового спільного клопотання щодо відведення земельної ділянки до місцевих органів влади Дніпропетровської, Житомирської, Львівської, Хмельницької, Харківської областей та м. Харкова).

Аудитом встановлено також, що регіональними відділеннями Фонду державного майна України здаються в оренду приміщення, що перебувають на балансі ТУ ДСАУ, від яких у 2017–2018 роках до ДСАУ надійшло 33 укладених договори оренди приміщень місцевих загальних судів.

Має місце випадок, коли частину приміщення, що перебуває на балансі ТУ ДСАУ в Київській області (Вишгородського районного суду), здає в оренду не балансоутримувач, за необґрунтовану вартість. Так, відповідно до договору із Вишгородським районним судом від 01.04.1998 б/н 11 фізичних осіб (приватних адвокатів) орендують підвальне приміщення по вул. Кургузова, 7 площею 30 кв. метрів, орендна плата становить 1,0 грн, термін дії до 31.12.1998 з автоматичною пролонгацією. В договорі не передбачено оплати за комунальні та інші послуги, крім оплати за оренду (одна гривня). Квитанцій, платіжних доручень та інших документів про сплату комунальних платежів орендарями за користування приміщенням аудиту не надано, тобто утримання зданого в оренду приміщення здійснюється за рахунок бюджетних коштів (Вишгородським районним судом).

У порушення статті 5 Закону України від 10.04.1992 № 2269 «Про оренду державного та комунального майна», яка передбачає, що орендодавцями державного нерухомого майна, площа якого перевищує 200 кв. м, є Фонд державного майна України, його регіональні відділення та представництва, приміщення Васильківського міськрайонного суду здано в оренду за договором між ТУ ДСАУ у Київській області та Прокуратурою Київської області від 12.05.2014 № 2В площею 496 кв. м, орендна плата становить 1,0 грн за рік.

У ході контрольного огляду виконаних робіт з поточного ремонту також встановлено, що у будівлі Білоцерківського міськрайонного суду, яка перебуває на балансі ТУ ДСАУ у Київській області²⁸, розміщуються **чотири кабінети²⁹ сторонніх організацій (приватних адвокатів). Документів, на підставі яких вони там знаходяться, та доступу до кабінетів не надано.**

За даними бухгалтерського обліку на балансі ТУ ДСАУ в Черкаській області обліковується об'єкт незавершеного будівництва в м. Чигирин загальною площею 240,3 кв. м, балансовою вартістю 255,7 тис. грн, який передано у 2003 році Головним управлінням юстиції у Черкаській області. Під час аудиту огляд цього приміщення засвідчив незадовільний стан та невідповідність встановленим будівельним нормам для здійснення правосуддя, при тому, що для забезпечення діяльності Чигиринського районного суду в поточному році згідно з договором купівлі-продажу придбане приміщення у

²⁸ Двоповерхова будівля загальною площею 700 кв. метрів.

²⁹ Загальною площею 34,88 кв. метра.

ПАТ «Промінвестбанк» площею 1 033,6 кв. м, яке з 2012 року використовувалося судом на умовах оренди.

Аудитом встановлено, що на обліку ТУ ДСАУ в Волинській області обліковується дві адміністративні будівлі у м. Луцьк, які у 2018 році вивільнено та для здійснення правосуддя не використовуються у зв'язку з завершенням робіт з будівництва Будинку правосуддя у м. Луцьку (І черга).

Таким чином, за загальної позитивної динаміки забезпечення місцевих судів кабінетами суддів, залами судових засідань, приміщеннями для конвою та камерами для обвинувачених (підсудних), засуджених, повної відповідності приміщень державним будівельним нормам не досягнуто.

Разом з тим встановлені факти надання ТУ ДСАУ приміщень судів у користування стороннім особам, в окремих випадках без належного документального оформлення.

Щодо доступності приміщень судів для маломобільних груп населення (далі – МГН).

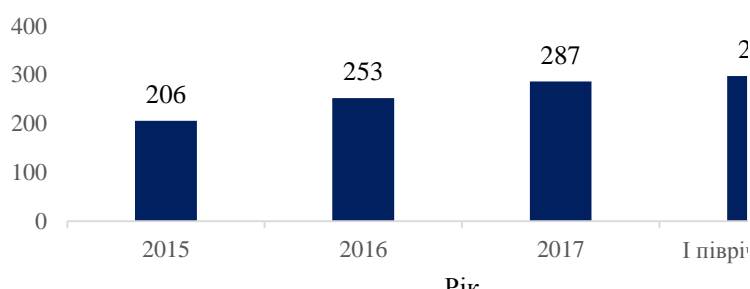
Облаштування пандусами згідно з вимогами ДБН з 652 приміщень судів мають лише 296 будівель, або 45 відсотків.

Найгірша ситуація в Луганській області – з 14 приміщень судів пандусами не облаштовано жодне, у Рівненській області (20 приміщень) та місті Києві (23 приміщення) облаштовано по одному.

Довідково. Інформація про приміщення, доступ до яких розташований на рівні входу, найближчого до поверхні землі (не потребує облаштування пандусами) в ДСА України відсутня.

Динаміку облаштування приміщень судів пандусами згідно з вимогами ДБН в період з 2015 року по I півріччя 2018 року показано на діаграмі 5.

Діаграма 5. Кількість приміщень судів, облаштованих пандусами у 2015 році – I півріччі 2018 року

Як видно з діаграми 5, кількість приміщень, облаштованих пандусами, у I півріччі 2018 року у порівнянні з 2015 роком збільшилась на 92, з них: у 2016 році – на 47 пандусів; у 2017 – на 34, та у I півріччі 2018 – на 11 пандусів.

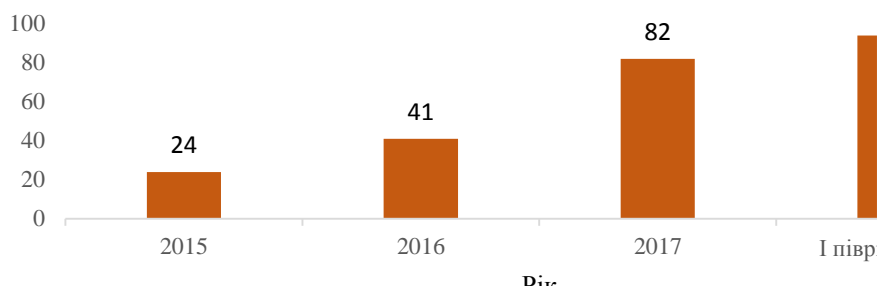
Кнопки дзвоника (виклику або переговорні пристрої) – з 652 приміщень мають лише 439, або 67 відсотків.

Найгірша ситуація у *Київській області* – з 31 приміщення кнопками виклику (переговорними пристроями) не облаштоване жодне. Найкраща у Харківській області – всі 43 приміщення мають кнопку виклику (переговорний пристрій).

Для осіб з вадами зору продубльовано рельєфно-крапковим шрифтом (**шрифт Брайля**) у 82 будівлях, або 12 відс. судів. **Універсальні кабінки санвузлів** для МГН облаштовано в 18 приміщеннях, або 3 відс. місцевих загальних судів.

Забезпеченість приміщень судів для осіб з вадами зору (шрифт Брайля) в період з 2015 року по I півріччя 2018 року показано на діаграмі 6.

Діаграма 6. Кількість приміщень судів облаштованих для осіб з вадами зору (шрифт Брайля) у 2015 році – I півріччі 2018 року

Як видно з діаграми 6, кількість приміщень обладнаних шрифтом Брайля, у I півріччі 2018 року (порівняно з 2015 роком) збільшилась на 70 од., а саме у 2016 році – на 17; у 2017 – на 41 та у I півріччі 2018 року – на 12 приміщень.

Аналіз доступності приміщень судів для маломобільних груп населення показав, що жодне приміщення місцевих загальних судів повною мірою не відповідає діючим нормам ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди».

Щодо забезпеченості приміщень судів пунктами пропуску, металодетекторами, ґратами, охороною (в т. ч. цілодобовою) та пожежною сигналізацією.

На 2017 рік згідно з Додатком 8 до Закону України від 21.12.2016 № 1801 «Про Державний бюджет України на 2017 рік» на Службу судової охорони передбачено 350 200,0 тис. грн, з них: 350 000,0 тис. грн – загальний фонд; 200,0 тис. грн – спеціальний фонд.

На 2018 рік Законом України від 07.12.2017 № 2246 «Про Державний бюджет України на 2018 рік» на Службу судової охорони передбачено 1 008 702,0 тис. грн, з них: 379 604,1 тис. грн – загальний фонд; 629 097,9 тис. грн – спеціальний фонд.

Фактично кошти у 2017 році та I півріччі 2018 року на Службу судової охорони не використовувались, оскільки станом на 01.07.2018 вона не створена.

При цьому Вища рада правосуддя тільки рішенням від **21.12.2017** № 4237/0/15-17 «Про затвердження Положення про Службу судової охорони» затвердила положення про Службу судової охорони.

Чинним на час проведення аудиту є Тимчасовий порядок забезпечення охорони судів, органів та установ правосуддя, а також підтримання громадського порядку в них, затверджений рішенням Вищої ради юстиції від 26.12.2016 № 3470/0/15–16 та наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26.12.2016 № 1352.

Пунктом 2 наказу МВС України від 26.12.2016 № 1352 **начальникам головних управлінь Національної поліції в областях та м. Києві, командувачеві Національної гвардії України наказано вжити заходів щодо забезпечення належного виконання Тимчасового порядку.**

Фактично з 652 приміщень, в яких розміщені місцеві загальні суди, Національною поліцією або Національною гвардією України охороняється лише 283, або 43 відсотка.

Незадовільний рівень охорони судів призводить до порушення правопорядку під час розгляду резонансних судових справ (зриву судових засідань)³⁰ особами, які без перешкод потрапляють до зали суду, через відсутність належної цілодобової охорони приміщення.

Пунктом 3 розділу I Тимчасового порядку, чинного на час проведення аудиту, передбачено, що на вході до приміщень судів, інших органів та установ системи правосуддя **обладнуються пункти пропуску з відповідними технічними засобами контролю та зв'язку**³¹ для речей, які заборонено проносити до приміщень судів, поряд із пунктами пропуску обладнуються камери схову³².

З 652 приміщень місцевих загальних судів системою контролю доступу обладнано 118 приміщень (18 відс.), стаціонарні металодетекторні рамки встановлені у 335 (51 відс.), ручними металодетекторами забезпечено 549 судів (84 відс.), встановлена охоронна сигналізація в 570 приміщеннях (87 відс.), турнікети в 147 приміщеннях, або 22 відс., системи відеоспостереження в 382 (58 відсотків). Повністю забезпечено захисними ґратами приміщення судів лише чотирьох областей: Волинської, Закарпатської, Хмельницької, Чернівецької. Камери схову встановлені в 402 приміщеннях (61 відс), протипожежна сигналізація – 366 (56 відсотків).

Таким чином, Служба судової охорони не створена, Національною поліцією або Національною гвардією України охороняється лише 43 відсотки наявних приміщень, відповідними охоронними системами, технічними засобами контролю та зв'язку також обладнана тільки частина приміщень судів.

³⁰ Наприклад. У зверненні Вознесенського міськрайонного суду Миколаївської області керівництвом суду зазначається, що 15 червня 2018 року будівлю суду було заміновано і роботу суду призупинено. Крім того, 16 лютого 2017 року порушено громадський порядок групою осіб у кількості 20 чоловік під час розгляду кримінального провадження. І лише тільки завдяки колеґії суддів та працівникам апарату суду вдалося запобігти пошкодженню майна суду.

³¹ Згідно з підпунктом 3.1 пункту 3 ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», технічні засоби охорони – апаратні засоби та комунікації, що використовуються охороною будинку суду під час виконання своїх функцій і забезпечують контроль доступу, сигналізацію, нагляд, постовий зв'язок, документування та архівацію подій.

³² Пункт 4 Тимчасового порядку.

Щодо забезпечення засобами інформатизації

Забезпечення місцевих загальних судів засобами інформатизації протягом 2017 року – I півріччя 2018 року здійснювалось шляхом централізованого придбання ДСАУ, проведення закупівель територіальними управліннями ДСАУ та безоплатного отримання техніки за рахунок міжнародних проектів або з інших джерел.

Так, **ДСАУ централізовано** протягом зазначеного періоду придбало комп'ютерну техніку та обладнання на загальну суму **104 134,4 тис. грн.** (у 2017 році – 94 662,3 тис. грн; у I півріччі 2018 року – 9 472,4 тис. гривень). Зокрема, придбано 2606 персональних комп'ютерів, 439 систем фіксування судового процесу, 326 систем відеоконференцзв'язку, 588 принтерів та багатофункціональних пристроїв та 585 сканерів.

ТУ ДСАУ придбано засобів інформатизації загалом на **74 886,3 тис. грн** (у 2017 році – 54 849,5 тис. грн; у I півріччі 2018 року – 20 036,8 тис. гривень). Зокрема, придбано 2 390 персональних комп'ютерів, 54 сервери, 62 системи фіксування судового процесу, 27 систем відеоконференцзв'язку, 113 принтерів та багатофункціональних пристроїв та 1764 одиниці іншої оргтехніки (копіювальний апарат, сканер, факс).

Усього на безоплатній основі протягом 2017 року – I півріччя 2018 року місцевими загальними судами було **отримано за рахунок міжнародних проектів або з інших джерел** 1670 персональних комп'ютерів, 41 сервер, 475 систем фіксування судового процесу, 743 принтери та багатофункціональних пристроїв та 273 одиниці іншої оргтехніки (копіювальний апарат, сканер, факс).

Як видно з наведеного вище, рівень міжнародної підтримки займає важливе місце та становить майже третину від загального обсягу забезпечення місцевих загальних судів засобами інформатизації.

Слід зазначити, що фактично протягом охопленого аудитом періоду оновлено та покращено в середньому на **17,24 відс.** загального обсягу засобів інформатизації, що наявні в місцевих загальних судах. Близько 6000 одиниць застарілої та непрацездатної для експлуатації техніки списано.

Так, фактично протягом 2017 року та I півріччя 2018 року було **замінено 31,6 відс.** загального обсягу наявних в місцевих загальних судах **персональних комп'ютерів** (6 666 шт.), **22,3 відс. систем фіксування судового процесу** (976 шт.), **14,8 відс. систем відеоконференцзв'язку** (353 шт.), **5,4 відс. серверів** (95 шт.) та **12,1 відс. оргтехніки** (1 444 од. принтерів та багатофункціональних пристроїв).

Ураховуючи наведене вище, а також списання з причини моральної та фізичної зношеності частини засобів інформатизації, залишок техніки, яка підлягає заміні становить: 1 329 систем фіксування судового процесу, (30,3 відс. від загального обсягу наявних у місцевих загальних судах), 2 406 персональних комп'ютерів (11,4 відс.), 1 822 одиниці оргтехніки (принтери та багатофункціональні пристрої (15,1 відс.), та 49 серверів (2,8 відсотка).

Водночас мали місце окремі випадки неекономного та нерезультативного використання бюджетних коштів на їх придбання ТУ ДСАУ.

Так, ТУ ДСАУ у Київській області у 2017 році було придбано 42 монітори марки PHILIPS 193V5LSB2 діагоналю 18,5" загальною вартістю 119,8 тис. гривень.

Під час проведення аудиту проведено аналіз ринкових цін на зазначені монітори, за результатом якого встановлено, що на момент укладання договорів (вартість моніторів за договорами 2800 – 3100 грн за од.), середньоринкова вартість вказаного монітору становила 75 дол. США, або 1 959³³ гривень. Станом на момент проведення аудиту (09.07.2018) середньоринкова вартість монітору становила 1 948³⁴ гривень.

За таких обставин, за належним аналізом ринкових цін на зазначені монітори, Територіальне управління ДСАУ у Київській області мало можливість придбати 42 монітори загалом на 37,5 тис. грн дешевше.

Разом із тим слід звернути увагу, що розмір діагоналі придбаних моніторів (18,5") не відповідає технічним вимогам засобів інформатизації, визначеним ДСАУ та доведеним до ТУ ДСАУ³⁵, відповідно до яких розмір екрана монітора стаціонарного персонального комп'ютера (сервера) має бути не менше 21,5".

Таким чином, придбання ТУ ДСАУ у Київській області у 2017 році 18,5-дюймових моніторів на загальну суму **119,8 тис. грн**, які за своїми характеристикам не відповідали технічним вимогам, є **нерезультативним використанням бюджетних коштів**, а їх придбання на **37,5 тис. грн** більше, ніж ринкова вартість, є **неекономним витрачанням бюджетних коштів**.

Також аудитом встановлено, що не вся придбана комп'ютерна техніка, за потреби, використовується місцевим загальними судами. Прийняття необґрунтованих управлінських рішень щодо закупівлі товарів/робіт/послуг призвело до **неефективного** (нерезультативного) використання бюджетних коштів.

Так, ТУ ДСАУ у м. Києві у 2017 році придбано 13 персональних комп'ютерів загальною вартістю **266,5 тис. грн**, які більше ніж півроку зберігаються на складі та не введені в експлуатацію. Аналогічно, ТУ ДСАУ в Одеській області нерезультативно використані бюджетні кошти у розмірі **381,45 тис. грн**, а ТУ ДСА України в Миколаївській області – **291,1 тис. грн** – на придбання обладнання і предметів довгострокового користування, що тривалий час не використовуються.

Аудитом, проведеним в ТУ ДСАУ у Київській області, встановлено, що тендерним комітетом ТУ ДСАУ у Київській області протягом 2017 року

³³ Відповідно до офіційного курсу НБУ 100 станом на дату укладання договорів.

³⁴ Сайт продажу доступний з https://repka.ua/monitori/philips-193v5lsb262-black-79164/?utm_source=hotline&utm_medium=cpc&utm_term=119341&utm_campaign=monitoriy.

³⁵ Лист від 11.04.2017 № 15-3067/17.

закупівля за державні кошти окремих товарів (CD-дисків для запису судового процесу, світильників ЛПО 4x18 та персональних комп'ютерів) на загальну суму **1 272,9 тис. грн** здійснювалась без застосування визначених законодавством процедур закупівель шляхом поділу предмета закупівлі на частини з метою уникнення процедури відкритих торгів, чим було **порушено вимоги частини сьомої статті 2 Закону № 922.**

Так, ТУ ДСАУ у Київській області придбано відповідно до договору від 30.05.2017 № 60 на загальну суму 199,9 тис. грн «носії інформації» (CD-диски). При визначенні предмета закупівлі тендерним комітетом застосовано код 32350000-1 Державного класифікатора 021:2015 (далі – ДК 021:2015). Надалі, протягом 2017 року придбавалися CD-диски на загальну суму 534,9 тис. грн на підставі договорів: від 04.09.2017 № 195 на суму 199,9 тис. грн (предмет закупівлі – «носії звукозапису» код 30230000-0 ДК 021:2015); від 12.10.2017 № 241 на суму 134,9 тис. грн (предмет закупівлі – «носії інформації» (CD-диски) код 32300000-0 ДК 021:2015); від 27.10.2017 № 265 на суму 199,9 тис. грн (предмет закупівлі – «носії звукозапису» код 32580000-2 ДК 021:2015).

Аналогічно, на підставі договору від 22.03.2017 № 22 придбано 105 од. світильників ЛПО 4^x18 вартістю 581,9 грн за од. із застосуванням коду 31510000-4 ДК 021:2015 на суму 61,1 тис. гривень. Надалі, протягом 2017 року придбавалися світильники ЛПО 4^x18 вартістю 581,9 грн за од. на загальну суму 252,1 тис. грн на підставі договорів: від 22.03.2017 № 23 на суму 199,7 тис. грн (код 31680000-6 ДК 021:2015); від 13.04.2017 № 43 на суму 52,4 тис. грн (код 31520000-7 ДК 021:2015).

Також відповідно до договорів від 19.04.2017 № 47 придбано по 18 од. комп'ютерів та моніторів із застосуванням коду 30210000-4 ДК 021:2015 на суму 199,9 тис. грн; від 25.05.2017 № 58 придбано по 2 од. комп'ютерів та моніторів із застосуванням коду 30210000-4 ДК 021:2015, на загальну суму 25,0 тис. гривень.

Таким чином, заходи ДСАУ щодо створення умов для забезпечення правосуддя були дієвими в частині збільшення обсягів видатків в 2017 році – I півріччі 2018 року на придбання засобів інформатизації, проведення ремонтів, реконструкцій приміщень, що в свою чергу дозволило оновити технічну базу, збільшити кількість залів засідань, камер для тимчасового тримання обвинувачених, покращити ситуацію з забезпеченням приміщень засобами безпеки, доступу до правосуддя маломобільних верств населення в порівнянні з минулими роками.

Проте повного результату щодо відповідності приміщень державним будівельним нормам не досягнуто, що потребує подальшої організаційної роботи з визначення пріоритетних напрямів використання коштів, зміцнення апарату ДСАУ фахівцями з будівництва з метою посилення контрольних функцій, оскільки в результаті недостатнього внутрішнього контролю ДСАУ за використанням коштів на місцях виявлено факти неефективного використання бюджетних коштів ТУ ДСАУ.

ВИСНОВКИ

1. Виділені з Державного бюджету України протягом 2017–І півріччя 2018 років ДСАУ та ТУ ДСАУ бюджетні кошти на заходи, спрямовані на створення належних умов для здійснення правосуддя (1 378 026,6 тис. грн), забезпечили дієві результати в частині проведення ремонтів та реконструкцій приміщень, що в свою чергу дозволило збільшити кількість залів засідань, камер для тимчасового тримання обвинувачених, значно покращити ситуацію із забезпеченням приміщень засобами безпеки, оновленням матеріально-технічної бази, створенням умов для доступу до правосуддя маломобільних верств населення, у порівнянні з минулими роками.

Водночас повної відповідності приміщень державним будівельним нормам не досягнуто: рівень забезпечення місцевих загальних судів загальною площею становить 50 відс.; камерами для підсудних (засуджених) – 25 відс.; приміщеннями для конвою – 75 відсотків. Жодне приміщення місцевих загальних судів повною мірою не обладнане для доступу маломобільних груп населення відповідно до діючих норм.

Потребує подальшої організації робота з визначення пріоритетних напрямів використання коштів, підкріплення апарату ДСАУ фахівцями з будівництва з метою посилення контрольних функцій, оскільки в результаті недостатнього внутрішнього контролю ДСАУ за використанням коштів на місцях виявлено факти неефективного та з порушенням чинного законодавства їх витрачання ТУ ДСАУ.

2. ДСАУ не запроваджено дієвого внутрішнього контролю за використанням ТУ ДСАУ коштів державного бюджету на придбання техніки, будівельних матеріалів та оплату послуг з поточного ремонту, робіт з капітального ремонту та реконструкції приміщень, що призвело до низки порушень і фактів неекономного, непродуктивного використання бюджетних коштів, зокрема:

– оплати фактично невиконаних, завищених обсягів робіт та наданих послуг, врахованих у актах виконаних робіт (порушення вимог пункту 6.4.4.1 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013, на загальну суму 1 106,1 тис. грн (ТУ ДСАУ у Харківській області – 638,03 тис. грн; ТУ ДСАУ в Київській області – 231,9 тис. грн; ТУ ДСАУ у Закарпатській області – 13,8 тис. грн; ТУ ДСАУ у Вінницькій області – 13,0 тис. грн; ТУ ДСАУ у Львівській області – 49,37 тис. грн; ТУ ДСАУ у м. Києві – 70,0 тис. грн; ТУ ДСАУ в Дніпропетровській області – 90,0 тис. грн), з яких усунуто порушень на суму 874,2 тис. гривень;

– безпідставного передання підряднику матеріальних цінностей всупереч умовам договору ТУ ДСАУ в Київській області на суму 287,1 тис. грн;

– непродуктивного використання коштів державного бюджету на оплату неякісно виконаних будівельних робіт ТУ ДСАУ у Харківській області –

720,7 тис. грн (за результатами аудиту порушення усунено), ТУ ДСАУ в Київській області – 21,4 тис. гривень;

– проведення робіт з капітального ремонту без письмової згоди орендодавця на суму 2791,2 тис. грн (ТУ ДСАУ в Дніпропетровській області), за результатами аудиту порушення усунено;

– неекономного використання бюджетних коштів на придбання обладнання, будівельних матеріалів та комп'ютерної техніки загалом на 483,51 тис. грн, у зв'язку з недотриманням принципів здійснення закупівель, регламентованих статтею 3 Закону № 922 (ТУ ДСАУ в Київській області);

– невірною застосування бюджетної класифікації під час планування та здійснення видатків у загальній сумі 1070,2 тис. грн, у порушення підпункту 2.2.1, пункту 2.2, підпункту 3.1.3 пункту 3.1 Інструкції № 333, (ТУ ДСАУ в Київській області – 592,4 тис. грн; ТУ ДСАУ у Волинській області – 477,8 тис. гривень);

– проведення капітального ремонту за відсутності затвердженої проектно-кошторисної документації та її експертизи (ТУ ДСАУ у Вінницькій області на суму 556,8 тис. грн) у порушення статті 9 Закону № 687, частини п'ятої статті 26 Закону № 3038;

– проведення робіт без подання повідомлення про початок виконання будівельних робіт в порушення статті 36 Закону № 3038 та пункту 13 Порядку № 466 (ТУ ДСАУ в Київській області).

3. В результаті недостатнього внутрішнього контролю ДСА України за обґрунтованістю наданих ТУ ДСАУ пропозицій допущені факти порушення пункту 2.8 Інструкції № 687, під час надання бюджетних запитів на 2017 та 2018 роки, зокрема, обсяг капітальних видатків визначався за відсутності затвердженої проектно-кошторисної документації (ТУ ДСАУ у Дніпропетровській, Донецькій, Львівській, Запорізькій, Одеській, Миколаївській, Полтавській, Рівненській, Тернопільській, Херсонській, Харківській, Черкаській областях та м. Києві).

У порушення пункту 29 Порядку № 228 ДСАУ під час розгляду проектів кошторисів розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня допущено включення бюджетних асигнувань, не зумовлених потребою, на загальну суму 40 721,4 тис. грн, з яких: 35 958,1 тис. грн у 2017 році (ТУ ДСАУ у Львівській, Волинській, Хмельницькій, Київській областях); у 2018 році – 4 763,3 тис. грн (ТУ ДСАУ в Запорізькій області).

4. Заходи, спрямовані ДСАУ та її територіальними управліннями протягом 2017 року та I півріччя 2018 року на забезпечення місцевих загальних судів засобами інформатизації, були дієвими та дозволили їх суттєво оновити.

Разом з тим встановлені окремі факти неефективного (нерезультативного) використання бюджетних коштів, зумовлені прийняттям необґрунтованих управлінських рішень щодо закупівлі товарів, робіт, послуг, у тому числі на придбання засобів інформатизації, які тривалий час не введено в експлуатацію, а в окремих випадках не відповідали технічним нормам, на загальну суму 2 707,7 тис. грн (ТУ ДСАУ у м. Києві – 266,5 тис. грн;

ТУ ДСАУ в Київській області – 119,8 тис. грн; ТУ ДСАУ в Одеській області – 2 030,35 тис. грн; ТУ ДСАУ в Миколаївській області – 291,1 тис. гривень).

5. У результаті недотримання вимог статей 9 та 13 Закону № 996 занижено та/або завищено в обліку та звітності вартість необоротних активів на загальну суму 439,72 тис. грн (ТУ ДСАУ в Харківській області – 277,6 тис. грн; ТУ ДСАУ в Київській області – 40,22 тис. грн; ТУ ДСАУ в Львівській області – 121,9 тис. гривень), що усунено під час аудиту.

6. В ТУ ДСАУ у Київській області інвентаризації в період, охоплений аудитом, проводились з порушенням пункту 1 розділу II Положення № 879, за відсутності визначеної матеріально відповідальної особи.

7. ДСАУ виконала усі рекомендації, надані Рахунковою палатою за результатами проведеного аудиту ефективності здійснення нею державних закупівель.

Водночас залишається актуальним забезпечення постійного внутрішнього контролю за дотриманням законодавства в територіальних управліннях ДСАУ. Як встановлено аудитом, з порушенням законодавства здійснювалась закупівля товарів, робіт, послуг ТУ ДСАУ у Київській області на загальну суму 1 272,7 тис. гривень.

8. Встановлено, що ДСАУ в паспорті бюджетної програми за КПКВК 0501020 на 2017 рік не визначено одного з основних напрямів діяльності – забезпечення належних умов діяльності судів шляхом проведення капітальних ремонтів, реконструкції та реставрації приміщень судів, чим недотримано пункту 4 Правил № 1098.

Відсутність у паспорті бюджетної програми за КПКВК 0501020 на 2018 рік результативних показників якості «Ступінь готовності об'єктів будівництва», ефективності «Вартість капітального ремонту 1м² приміщень», «Вартість будівництва 1 м² будівель» не дає можливості оцінити результати діяльності головного розпорядника бюджетних коштів, унаслідок чого втрачено причинно-наслідковий зв'язок між поставленими завданнями і отриманими результатами.

9. Нормативно-правове регулювання функцій ДСАУ та її територіальних управлінь з організаційного та матеріального забезпечення належних умов для здійснення правосуддя в цілому є достатнім. Водночас потребує затвердження Вищою радою правосуддя Положення про Державну судову адміністрацію України та Типове положення про територіальні управління Державної судової адміністрації України.

10. Результати проведеного аудиту засвідчили, що не всі місцеві загальні суди забезпечені охороною підрозділами Національної поліції та Національної гвардії. Відтермінування початку виконання Службою судової охорони – державним органом у системі правосуддя – покладених Законом № 1402 повноважень створює суттєві ризики для забезпечення охорони та підтримання громадського порядку в судах.

ПРОПОЗИЦІЇ

1. Про результати аудиту ефективності використання Державною судовою адміністрацією України бюджетних коштів на заходи, спрямовані на забезпечення належних умов для здійснення правосуддя поінформувати **Верховну Раду України.**

2. Надіслати відомості у формі рішення Рахункової палати **Кабінету Міністрів України.**

3. Рішення Рахункової палати та Звіт про результати аудиту надіслати **Державній судовій адміністрації України** та рекомендувати:

– при розгляді проектів кошторисів розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня та складанні бюджетних запитів дотримуватись вимог пункту 12 Порядку № 228 забезпечити дотримання вимог пункту 2.8 Інструкції № 687 в частині планування капітальних видатків відповідно до затвердженої проектно- кошторисної документації;

– для забезпечення об'єктивного аналізу виконання паспорта бюджетної програми за КПКВК 0501020 з дотриманням Правил № 1098 і наказу Мініфіну № 1536, визначати результативні показники за основними напрямками діяльності, що характеризують ефективність використання бюджетних коштів на проведення будівництва, капітальних ремонтів та реконструкцій приміщень;

– з метою забезпечення ефективного використання бюджетних коштів посилити внутрішній контроль за використанням коштів ТУ ДСАУ на проведення поточних, капітальних ремонтів та реконструкцію приміщень судів, придбання будівельних матеріалів;

– вжити дієвих заходів щодо усунення порушень та недоліків, виявлених під час аудиту у ТУ ДСАУ;

– вивчити питання доцільності створення структурного підрозділу, укомплектованого, зокрема, фахівцями з будівництва, до обов'язків яких буде віднесено функції контролю обґрунтованості потреби розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня на проведення ремонту приміщень судів, нового будівництва, на охорону приміщень судів, узагальнення інформації про стан забезпечення приміщеннями, охороною та засобами охорони тощо;

– вжити вичерпних заходів щодо забезпечення місцевих загальних судів приміщеннями відповідно до вимог державних будівельних норм (ДБН В.2.2-26:2010 і ДБН В.2.2-17:2006), дослідити питання кількості приміщень, що перебувають на обліку ТУ ДСАУ та не використовуються для здійснення правосуддя з різних причин (ТУ ДСАУ не мають у них потреби або обліковуються як об'єкт незавершеного будівництва чи знаходиться в аварійному стані) та розглянути питання подальшого їх використання або передання до комунальної власності або іншого органу управління (відчуження);

– відповідно до положень Закону № 1402 подати на затвердження Вищої ради правосуддя Положення про ДСА України та Типове положення про територіальні управління ДСА України;

– для забезпечення порядку, охорони судів, органів та установ правосуддя, а також підтримання громадського порядку в них звернутися до Міністерства внутрішніх справ України щодо виконання у повному обсязі вимог наказу № 1352;

– спільно з Вищою радою правосуддя вжити вичерпних заходів щодо створення Служби судової охорони;

– для зменшення існуючих операційних ризиків та з метою їх уникнення забезпечити проведення внутрішніх аудитів ефективності використання коштів на проведення будівництва, капітальних ремонтів та реконструкцій приміщень.

4. Згідно зі статтею 41 Закону України від 02.07.2015 № 576 «Про Рахункову палату» про виявлені ознаки кримінальних правопорушень у діях керівництва ТУ ДСАУ в Київській області поінформувати відповідні правоохоронні органи.

Член Рахункової палати

О. С. Яременко

Додаток
до Звіту про результати аудиту
ефективності використання Державною
судовою адміністрацією України
бюджетних коштів на заходи,
спрямовані на забезпечення належних
умов для здійснення правосуддя

ОПИС
ідентифікованих ризиків та їх можливі наслідки у діяльності ДСА України та її
територіальних управлінь під час використання бюджетних коштів на заходи,
спрямовані на забезпечення належних умов для здійснення правосуддя

№ з/п	Ідентифікований ризик	Наслідок	Пріоритет
1.	Надання ТУ ДСА пропозицій до бюджетних запитів на 2017 та 2018 роки на проведення будівництва, капітальних ремонтів та реконструкції за відсутності проектно-кошторисної документації, затвердженої у встановленому порядку	– викривлення потреби у бюджетних коштах, що не дозволяє головному розпоряднику визначити першочергові напрями їх використання; – відволікання фінансових ресурсів	високий
2.	Затвердження ДСА у кошторисах ТУ ДСА бюджетних асигнувань, необґрунтованих розрахунками та без урахування реальної потреби	– недотримання принципів оптимізації витрат, у тому числі шляхом концентрації ресурсів на пріоритетних напрямках діяльності; – неефективне використання коштів; – невідповідність приміщень судів вимогам для здійснення правосуддя	середній
3.	Проведення будівництва, реконструкції, капітального ремонту за відсутності проектно-кошторисної документації та її експертизи	– завищення вартості робіт; – незаконне використання коштів державного бюджету	високий
4.	Втрата контролю за обсягами виконаних робіт та послуг	– незаконні видатки державного бюджету	високий
5.	Неналежний контроль за якістю виконаних будівельних та ремонтних робіт	– непродуктивне використання коштів	середній
6.	Проведення робіт без подання повідомлення або декларації про початок виконання робіт	– неефективне використання коштів на оплату штрафних санкцій	високий
7.	Уникнення процедури закупівель шляхом поділу на частини та/або невірною вибору предмета закупівлі	– неекономного використання бюджетних коштів в результаті укладання прямих договорів із контрагентами за цінами вище ринкових	середній
8.	Невідповідність приміщень судів державним будівельним нормам	– недосягнення результату із забезпечення належних умов для правосуддя	середній
9.	Відтермінування початку виконання Службою судової охорони повноважень	– втрата матеріальних цінностей; – незабезпечення належних умов для правосуддя	середній